

Dosarul nr. 1-4630/2019
1-19191653-12-1-03122019

S E N T I N Ț Ă
în numele legii

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Stella Bleșceaga

Grefieri

Varvara Apostol, Grigorii Damaschin

Interpret

Valerian Ciobanu

cu participarea:

Procurorilor

Dumitru Ștefîrța, Adriana Țicu

Avocatului părții vătămate Liviu Țurcanu

Liliana Bînzari

Apărătorilor inculpatului

Ghenadie Țepordei, Dumitru

Marco,

Vitalie Caldîba

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Deviza Igor *****, născut pe ***** , IDNP: ***** ,
originar și domiciliat în mun. ***** , pe str. ***** ,
căsătorit, cu un copil minor la întreținere, nesupus
militar, angajat în câmpul muncii în calitate de director
al „ARTLUXCONS” S.R.L., fără grade invaliditate, nu
se află la evidența medicului narcolog și psihiatru,
cetățean al Republicii Moldova și cu antecedente
penale, fiind anterior condamnat:

- prin sentința din 13 iulie 2021, emisă de
Judecătoria Hîncești, sediul Central, în cauza penală
nr. 1-254/2020, în baza art. 251 din Codul penal, cu
stabilirea unei pedepse cu închisoare pe un termen de
1 an, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții
sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de
3 ani, care a fost menținută prin decizia Curții de Apel
Chișinău din 12 octombrie 2021, emisă în dosarul nr.
1a-1923/2021,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 190 alin. (4) și 190 alin. (1) Cod penal.

Procedura de citare legală, respectată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: 3 decembrie 2019 – 11 ianuarie 2023.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate nemijlocit
în ședință de judecată, instanța,

constată:

Privind fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. Inculpatul **Deviza Igor *******, activând în calitate de administrator al „ARTLUXCONS” S.R.L., cod fiscal *****, pe parcursul anului 2018 - ianuarie 2019, urmărind premeditat un scop cupidant unic, a realizat acțiuni infracționale îndreptate spre deposedarea mai multor persoane de mijloace bănești și bunuri mobile.

Astfel, în vederea săvârșirii acțiunilor sale criminale, pe parcursul anului 2018, Igor Deviza aflându-se în mun. Chișinău din Republica Moldova, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dorind să dea aparență de legalitate acțiunilor sale, l-a indus în eroare pe numitul Liviu Țurcanu că întreprinderea pe care o administrează, se ocupă cu efectuarea lucrărilor de placare cu piatră naturală și cu specialiști înalt calificați în acest domeniu, că are o experiență bogată și că poate efectua lucrări exclusiviste, convingându-l să-i transmită în mai multe tranșe mijloace bănești în sumă de 7600 EURO, în schimbul plăcii cu piatră naturală a fațadei casei de locuit amplasate pe adresa mun. Chișinău, com. *****, s. *****, pe str. ***** și care îi aparține lui Dumitru Balta.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Igor Deviza dorind să dea aparență de legalitate la executarea promisiunilor sale, a încheiat prin intermediul „ARTLUXCONS” S.R.L. cu Liviu Țurcanu un contract de prestări servicii din 20 septembrie 2018.

Ulterior, potrivit planului infracțional stabilit, Igor Deviza, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, conștientizând urmările ce pot surveni în rezultatul acestora, având scopul îmbogățirii sale, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile septembrie 2018 - ianuarie 2019, contrar înțelegerilor și contractului încheiat, prin intermediul unor zilieri necalificați, a început executarea necalitativă a unei părți de lucrări cu multiple încălcări, manifestate prin nerespectarea procedurii de trasare corectă a suprafețelor ce urmau a fi placcate, nerespectarea tehnologiei corecte de aplicare a plăcilor din calcar tăiat, precum și alte acțiuni ce determină caracterul negativ al calității lucrărilor efectuate, însușind mijloacele bănești obținute și neonorându-și astfel promisiunile asumate față de partea vătămată.

Astfel, în rezultatul acțiunilor prejudiciabile ale lui Igor Deviza, părții vătămate Liviu Țurcanu i-au fost cauzate daune în valoare totală de 7500 EURO, care potrivit cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei pentru perioada respectivă constituiau 148 673,68 lei.

1.2. Tot el, Igor Deviza, pe parcursul lunilor ianuarie - martie 2018, aflându-se în mun. Chișinău din Republica Moldova, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dorind să dea aparență de legalitate acțiunilor sale, l-a indus în eroare pe Vadim Bodiou că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu efectuarea lucrărilor de placare cu piatră naturală și cu specialiști înalt calificați în acest domeniu, că are o experiență bogată și că poate efectua lucrări exclusiviste, convingându-l să-i transmită în mai multe tranșe mijloace bănești în sumă totală de 200 000 lei, în schimbul plăcii cu piatră naturală a fațadei casei de locuit amplasate pe adresa mun. Chișinău, pe str. Dorobanți, 17.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Igor Deviza dorind să dea aparență de legalitate la executarea promisiunilor sale, a încheiat prin intermediul „ARTLUXCONS” S.R.L. cu Vadim Bodiou două contracte de prestări servicii din 16 ianuarie 2018 și respectiv din 5 februarie 2018.

Ulterior, potrivit planului infracțional stabilit, Igor Deviza, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, conștientizând urmările ce pot surveni în rezultatul acestora, având scopul îmbogățirii sale, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile ianuarie-martie 2018, contrar înțelegerilor și contractelor încheiate, a executat formal și necalitativ, prin

intermediul unor zilieri necalificați, o parte de lucrări, însușind mijloacele bănești în sumă de 200 000 lei obținute și neonorându-și obligațiile avute față de victimă, prin ce i-a cauzat astfel părții vătămate Vadim Bodiș daune în valoare totală de 200 000 lei.

1.3. Tot el Igor Deviza, la data de 7 noiembrie 2018, aflându-se la sediul companiei „MOZAIC-GRUP” S.R.L., dorind să dea aparență de legalitate acțiunilor sale, a convins factorii de decizie ai „MOZAIC-GRUP” S.R.L. în persoana directorului Liliana Voleac, că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu efectuarea lucrărilor de placare cu piatră naturală și cu specialiști înalt calificați în acest domeniu, că are o experiență bogată și efectuează lucrări de restaurare a fațadei la Muzeul național de Istorie din Republica Moldova, solicitând să-i transmită piatră de calcar prelucrată, cu valoarea totală în sumă de 9710 lei.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Igor Deviza dorind să dea aparență de legalitate la executarea promisiunilor sale, a încheiat prin intermediul „ARTLUXCONS” S.R.L. cu „MOZAIC-GRUP” S.R.L. un contract de vânzare-cumpărare cu nr. 07 din 7 noiembrie 2018.

Ulterior, potrivit planului infracțional stabilit, Igor Deviza dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, conștientizând urmările ce pot surveni în rezultatul acestora, având scopul îmbogățirii sale, contrar înțelegerilor și contractelor încheiate, a însușit piatra de calcar obținută, neonorându-și obligațiile avute față de partea vătămată, prin ce a cauzat astfel părții vătămate „MOZAIC-GRUP” S.R.L. daune materiale considerabile în sumă totală de 9710 lei.

1.4. În consecință, prin acțiunile prejudiciabile și intenția unică a lui Igor Deviza, părților vătămate Liviu Țurcanu, Vadim Bodiș și „MOZAIC-GRUP” S.R.L. le-a fost cauzat un prejudiciu material manifestat prin sustragerea bunurilor în sumă totală de 358 383,68 lei, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei (*potrivit Hotărârii Guvernului nr. 21 din 18 ianuarie 2019, salariul mediu prognozat pe economie a fost de 6975 lei*) și constituie astfel proporții deosebit de mari.

1.5. De către procuror, acțiunile lui Deviza Igor au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal – *escrocheria (în redacția Codului penal, modificat prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022)*, adică pentru săvârșirea „*sustragerii bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*”.

Privind procedura.

2.1. În ședință de judecată, inculpatul Deviza Igor, inițial s-a prezentat, însă ulterior, în pofida înștiințării legale, s-a eschivat de la prezentarea ulterioară în fața instanței, motiv pentru care prin încheierea din 17 noiembrie 2020 (vol. IV, f.d.73-76) a fost dispusă anunțarea în căutare a acestuia, fiind inițiat conform notificării nr. 165 din 5 ianuarie 2021 dosarul de căutare nr. 2021030009 (vol. IV, f.d.80), iar ulterior, la demersul acuzatorului de stat, a fost dispusă aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv pe un termen de 30 de zile din momentul reținerii sale prin încheierea și mandatul judecătoresc din (vol. IV, f.d.102-110).

În aceste condiții, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română, în ședință publică și în lipsa inculpatului Deviza Igor *****.

2.2. În susținerea examinării în lipsa inculpatului, se prezintă a fi esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens, ori principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată.

În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterea cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității și al unui proces echitabil, în general. Or, Curtea Europeană a decis în mod constant în jurisprudența sa, că posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „*acuzatul*” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 ale aceluiași text recunosc „*oricărui acuzat*” dreptul „*de a se apăra el însuși*”, „*de a interoga sau de a face să fie interogați martorii*”, „*de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată*”, toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa.

Astfel, legislatorul este obligat să ia măsuri de „*descurajare*” a absențelor nejustificate. O situație specială din punct de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție.

Spre exemplu, pe cazul *Mihaes împotriva Franței* din 25 mai 1998, cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces.

În cazul *Kattan împotriva României* din 21 ianuarie 2014, Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei.

Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă, astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

2.3. În aceste circumstanțe, se reține că nici reglementările internaționale și nici cele interne nu impun admiterea unei cereri de rejudecare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată. A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpa, legitimând astfel un abuz de drept procesual.

2.4. În aceste condiții, instanța argumentează prin faptul că în faza judecării cauzei, inculpatul Deviza Igor a fost notificat privind desfășurarea ședințelor de judecată, însă acesta a continuat să se eschiveze și a refuzat să se prezinte, fără să mai informeze instanța despre motivele neprezentării sau despre schimbarea domiciliului său.

Or având obligația într-o situație de a se prezenta la cercetarea cazului privind învinuirea adusă acestuia, iar în alt aspect, de a informa instanța privind schimbarea domiciliului său, a ignorat cerințele prevăzute de art. 66 alin. (5), pct. 1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia inculpatul este obligat să se prezinte la citarea instanței sau 238 alin. (3¹) din același cod, din care reiese că inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului, prevederi despre care inculpatul a fost informat anterior la faza urmăririi penale, cu ocazia înaintării acușării și audierii sale, iar ulterior în ședință de judecată, dar neonorate de acesta până în prezent.

2.5. Astfel, instanța reiterează că o procedură care se desfășoară în absența inculpatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenție, fiind produsă o denegare de justiție doar atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentia*, se va pronunța o instanță, fără ca acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acușăției în fapt și în drept sau atunci când *nu s-a stabilit* că acesta a renunțat la dreptul său de a se prezenta și de a se apăra ori că *a avut intenția* de a se sustrage de la justiție [*Sejdovic împotriva Italiei* (MC), par. 82], în speță, instanța constatând întemeiat atât faptul, cât și intenția certă a inculpatului de a se eschiva de la prezentarea în instanță.

Poziția inculpatului.

3.1. Ca urmare a faptului că Deviza Igor nu s-a prezentat în ședința de judecată, instanța a fost în imposibilitate de a-l audia, motiv din care prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) pct. (2) din Codul de procedură penală, a dispus citirea declarațiilor acestuia depuse în calitate de învinuit la faza de urmărire penală.

3.2. Astfel, fiind date citirii declarațiile inculpatului **Deviza Igor** oferite în calitate de învinuit la 15 noiembrie 2019 în faza urmăririi penale, acesta a declarat că activează în calitate de constructor al fațadelor, iar *cu Țurcan Liviu* a încheiat un contract pentru a face o lucrare la o fațadă în regiunea com. *****, pe str. M. Cebotari, nr. 8, casa care aparține cetățeanului Dumitru Baltă. A indicat că a fost telefonat de către cetățeanul Dumitru Baltă și acesta l-a invitat să facă o examinare la casa lui care are legătură cu fațada. Ajungând la un numitor comun cu prețul, a doua zi au semnat contractul cu Țurcan Liviu, care tot lucra la el, făcea toată casa. A concretizat că Dumitru Baltă i-a dat o arvună de 5000 de EURO, pentru procurarea materialelor necesare pentru a începe lucrarea, în primăvară, dar fiindcă timpul le-a permis, s-au apucat în toamnă. Din banii care Dumitru i-a dat pentru materiale, s-a procurat toată vata minerală, piatra de calcar, adezivul pentru vată și plasa din sârmă pentru pereți, inclusiv s-a achitat manopera pentru lucrările efectuate în primăvara anului 2019, când iarăși au început lucrările la Dumitru, mai aducând piatră, adeziv. Astfel, au început lucrul de la retușurile la care Dumitru avea pretenții, dar ele erau din vina timpului, din motiv că lucrau și pe frig și pe ploaie, iar dacă o zi nu era vreun băiat din grupul său, se începea cearta și beneficiarul îl făcea de nimic, chiar și când a început a ninge au lucrat și băieții se încălzeau la un foc afară. A mai comunicat că atunci când a început lucrarea în primăvară, a venit cu altă echipă de băieți, pentru că băieții care au lucrat toamna se temeau să mai lucreze cu Dumitru, pentru că mereu acesta îi amenința că vor avea probleme mari, că nu vor mai putea lucra în Moldova și fel de fel de vorbe. A mai adăugat că cu băieții cu care a început lucru în primăvară mergea lucrul bine, până la un moment când au venit

alți meșteri cu placarea granitului la geamuri și Dumitru l-a sunat să meargă de urgență la el la casă ca să verifice cu băiatul cu granitul și cu dânsul niște dimensiuni cu care el nici o atribuție nu avea, iar astfel l-a sunat și s-au înțeles să meargă, însă în acel moment a apărut o problemă la el acasă, unde mirosea a gaz în casă și a fugit de urgență să vadă care este treaba și să nu fie ceva mai grav. A menționat că Dumitru s-a supărat foc pe el și i-a zis că nu mai are ce căuta în ograda lui, pe băieți i-a dat afară, iar el nu și-a luat nici un instrument, nici schelele, nimic și au fost fugăriți, chiar dacă de foarte multe ori s-a rugat ca să își termine lucrarea până la urmă, ca după amenințări.

Cu referire la Bodiu Vadim, a mai susținut că acesta nu ar fi dat așa sume de bani indicate în actul de învinuire, fără ca să vadă ceva făcut, iar toți banii care i-a dat au fost folosiți în lucrările pe care le-a făcut. Acesta mereu îl suna și îi zicea: „*Igoraș am nevoie de niște elemente din beton sau din piatră*”, după care lua comanda și le făcea și nu mai lua de la el un bănuț, asta după ce nu mai colaborau la lucrarea de pe str. Dorobanți, 17. A mai adăugat că au ajuns la un numitor comun verbal, că din banii care îi era dator lui, trebuia să îi mai facă câteva elemente din beton și din gips, care s-au făcut și s-au transportat la obiect, dovezi fiind înregistrările video cum le monta și tot cum le producea. A mai comunicat că până la momentul când s-a pornit cauza penală cu Dumitru Baltă, Bodiu Vadim nu a avut nici o pretenție față de el, chiar și după ce a aflat că este învinuit și cu cauza lui Vadim Bodiu, l-a sunat imediat de vreo 20 de ori și pe el și pe soția lui, însă nu i-au răspuns la telefon, iar între timp l-au mai sunat încă doi meșteri care le-a făcut cunoștință cu Vadim Bodiu și au efectuat lucrări, dar Vadim Bodiu nu le-a achitat sume mari de bani.

Referitor la capătul de acuzare ce ține de „Mozaic-Grup” S.R.L., a declarat că cu reprezentanții acestei întreprinderi a făcut cunoștință de mai demult, pentru că și ei se ocupă cu tăierea pietrei de calcar, iar de multe ori a procurat piatră de calcar de la ei și profil din piatră, achitându-le la timp piatra care ultima dată a folosit-o a fost cerută de mărimi standard, dar când i-au adus-o la lucrare, era care mai mare, alta mai mică, nu erau standarde și le-a zis că le va face achitarea când o va folosi, că banii îi cer întregi nu rupți, așa și el piatra a cerut-o întreagă, nu de diferite mărimi și la fel până a nu se pomi cauza penală cu Dumitru Baltă, aceștia nu au avut pretenții față de el niciodată, se sunau, vorbeau la telefon, îl întrebau când îi aduce banii, la ce le răspundea că cum o folosește, le întoarce banii pe piatră imediat.

La întrebările adresate pe marginea identității persoanelor care au lucrat cu el, a comunicat că băieții care lucrau sunt constructori care efectuau lucrări din piatră de diferite tipuri, care nu erau angajați la compania sa și pe persoanele date le cunoștea pentru că aveau o experiență bună în domeniul lor și mai multe lucrări văzuse pe parcursul cunoștinței lor. Persoanele date erau achitate la metru pătrat, care din suma contractată se scădeau materialele și rămânea manopera. Nu a dorit să îi numească. A indicat că de la Baltă Dumitru a primit arvuna pentru materiale și manopera cu vata minerală a fost achitată suma de 5 000 euro și restul banilor 2 500 euro, s-au dat la băieții care efectuau lucrarea. La locurile unde a lucrat, din instrumente nu ține minte precis câte au rămas, dar au mai rămas schelele care erau ale lui. L-a sunat pe Dumitru Baltă de câteva ori ca să meargă să își ia instrumentele și schelele, dar el zicea că dacă se duce să se ducă cu tot cu bani. Toți banii care i-a primit de la ambele persoane coincid cu lucrările sale care le-a efectuat și consideră că nu a rămas dator la nimeni cu nici un leu. La momentul dat, compania sa nu activează și nu are careva angajați (vol. II, f.d.214-218).

Declarațiile părților vătămăte în ședința de judecată.

4.1. Partea vătămată **Liviu Turcanu**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îl cunoaște pe inculpat în legătură cu cazul dat, iar în anul 2018, Baltă Dumitru fiindu-i rudă, l-a rugat ca să supravegheze și să organizeze lucrările de construcție a casei de locuit din com. *****, sat. *****, str. *****. Astfel, în perioada lunii august, lucrările au ajuns la etapa de termoizolare și placare a pereților exteriori cu piatră „de Cosăuți”. La această etapă, după ce a consultat site-ul www.999.md, a găsit un anunț unde era indicat numărul de telefon și niște fotografii cu lucrările gata finite. În cele din urmă a telefonat persoana și a aflat că îi spune Deviza Igor, pe care l-a întrebat dacă efectuează lucrări de genul dat, dacă are specialiști și dacă este liber ca să efectueze alte lucrări. După perioada dată a durat o săptămână în care a discutat de mai multe ori cu el și după care s-au întâlnit la obiect. Dumnealui a luat măsuri la pereții exteriori, au discutat despre lucrările ce urmau a fi efectuate de către el, a stabilit suma pentru lucrări și la data de 19-20 septembrie a încheiat contact cu S.R.L. „ArtLuxConst”, iar lui Deviza Igor i-a înmănat suma de 5000 EURO ca avans pentru a începe lucrările, care în zilele următoare trebuiau să înceapă, însă a durat ceva timp până ce a adus 1 m³ și urma deja să înceapă lucrările, iar într-o zi veneau două persoane prea tinere, care din acțiunile lor se vedea că nu sunt specialiști și practic toată ziua nu făceau mai nimic. În cele din urmă, susține că el a telefonat pe Deviza Igor ca să vină la fața locului să vadă mersul lucrărilor la care mai tot timpul răspundea că nu este în oraș, este la magazinul „Supraten”, acuși vine, dar trecea ziua și nu mai venea. Astfel de sunete au durat câteva luni. Deja se fracturase câțiva metri de placaj, plăcile de piatră trebuia să aibă o grosime identică ca toate plăcile, însă toate plăcile erau diferite, unele de 2 cm, de 3 cm și de 4 cm, la care el i-a spus că piatra nu este calitativă și trebui să o înlocuiască, unde el argumenta că va merge zilele următoare și o va schimba, după a spus că la carieră nu este și mai tot timpul venea cu discuții de genul dat. Explică că această perioadă a durat până la finele anului 2018, iar la începutul anului 2019 acesta a comunicat că mai are nevoie de un avans și se obligă ca lucrările să le finalizeze cât mai rapid, pentru ce lui Deviza Igor i s-a mai înmănat 2600 EURO pentru a continua lucrările, după care nu a mai răspuns la telefon și ulterior a înaintat cererea.

La întrebările procurorului a subliniat că Baltă Dumitru l-a rugat să supravegheze și să organizeze efectuarea lucrărilor la casa de locuit din str. *****, însă având discuții într-o zi a comunicat că posibil nu va avea toată suma de bani pentru efectuarea lucrărilor, la care fiindu-i rudă i-a spus că îl va ajuta cu orice sumă de bani care va fi necesară pentru a finaliza lucrările și ulterior, după ce vor finaliza lucrările vor calcula tot și el îi va întoarce banii, iar ce ține de suma pentru placare care i s-a dat lui Deviza Igor, au fost banii săi personali. Explică că suma investită în lucrări și-a asumat-o el, concretizând că a finalizat Universitatea Tehnică, la specialitatea Construcții și Inginerie Civilă, iar ce ține de lucrările cu piatra „de Cosăuți” sunt niște lucrări mai specifice și nu sunt așa mulți specialiști sau companii care efectuează lucrările date. Astfel, menționează, că văzând lucrările care erau pe anunț puse de Deviza Igor, la prima vedere era o companie care efectuează lucrări calitative și deja inclusiv prețul era unul convenabil, însă când a început a efectua lucrările, a început a discuta referitor la calitatea care urma să o efectueze și clar a văzut că plăcile nu erau de grosimea necesară, specialiștii care nu erau calificați, instrumente nu aveau, iar într-o zi veneau la 10 și 00 min., în altă zi la 11 și 00 min.. De asemenea, susține că pe Deviza Igor când l-a întrebat de competență, a comunicat că a efectuat lucrări la Conacul „Manuc Bey” din or. Hîncești, la Sala cu Orgă și multe alte lucrări, iar la prima etapă dădea dovadă de om de încredere. Deviza Igor era încrezut în sine, știa despre ce vorbește, i-a prezentat poze din telefon și anume aceasta l-a făcut să încheie contractul, după care

a întrebat ce obiecte a făcut, iar ce ține de specialiști, el argumentat că are destui specialiști dar nu era așa. A mai precizat că inițial când a fost transmisă suma de 5000 EURO, el a ajuns mai întâi la obiect și Baltă Dumitru deja înmânase banii, care erau ai săi și pe care i-a transmis cash, urmând pe viitor el să prezinte facturi. Statuează că suma a fost transmisă în EURO și era pe șantier când a transmis banii, iar pe versoul contractului acesta a scris că a primit suma de 5000 EURO. La fel, indică că suma de 2600 EURO a transmis-o fizic fără eliberarea unei recipise, dar ulterior i-a fost eliberată recipisă pe suma de 2600 EURO. De asemenea, invocă că tot timpul a insistat să-i elibereze facturi, însă spunea că trebuia să meargă după materiale de la magazinul „Supraten”, apoi i le eliberează. Prin urmare, a dat un telefon la cool manager de vânzări de la magazinul „Supraten” și a întrebat dacă S.R.L. „ArtLuxCons” are un contract de vânzare-cumpărare cu „Supraten”, iar un astfel de contact nu exista, ci exista o datorie a „ArtLuxCons”, care urmau și ei să o dea în judecată, de la ce a înțeles că nu va primi nici o factură și în rezultat nu a primit (vol. IV, f.d.81-82).

4.2. Partea vătămată **Bodiu Vadim**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îl cunoaște pe inculpat în legătura cu această cauză penală și nu sunt rude sau prieteni, iar pe Țurcanu Liviu nu-l cunoaște, după care a explicat că aproximativ în anul 2016, a proiectat o clădire în stil clasic, iar când s-a ajuns la etapa de finisare a fațadei, a început să caute echipe care ar putea să realizeze acest obiect și în cele din urmă a accesat site-ul www.999.md, unde a fost găsit Deviza Igor cu un portofoliu impunător. După ce a discutat cu dumnealui, peste o zi sau două s-au văzut, iar la întâlnire, ultimul a venit cu o mașină nu ieftină, părea un specialist bun și un subantreprenor de încredere. Pentru ca să-l convingă mai mult, a fost dus la câteva șantiere cum ar fi „Filarmonica Națională”, clădirea din intersecția str. Pușkin cu str. Kogălniceanu, care i-a comunicat că le execută el, după care împreună cu el a plecat la un depozit din spatele clădirii „TOPAZ”, unde el a afirmat că acest depozit și sala de producție este a lui. Astfel, el a fost de acord și a încheiat un contract între el personal și compania acestuia unde era director. Ulterior s-au alocat bani în mai multe tranșe, dar conflictul a început să apară când lucrătorii comunicau că cu ei nu se achită și la un interval de 10-11 zile se schimbau lucrătorii. Mai susține că dumnealui ca să îi poată transmite bani mai departe, avea o bază de producere la Hâncești, unde producea elemente din ghips decorativ și tot venea la el pentru a vedea forma elementelor, îi trimitea mărimile dumnealui în mărimi reale cu schița pe filă. Așa, acesta l-a convins, spunând că mai are nevoie de bani, ca să producă mai mult, ca să fie totul pregătit. Într-o zi, s-a întâmplat ca să nu fie nici el la obiect, nici cheile, nici elementele. Ulterior a luat legătura cu el, care comunica că are probleme familiare și că va vinde mașina și îi va returna banii, iar după o jumătate de an a comunicat că va vinde baza de producere, va lua banii și îi va da, după care, acesta la telefon nu a mai răspuns. Mai adaugă că a fost telefonat de către acesta atunci când a avut loc prima ședință de judecată și i-a comunicat că dacă își va retrage cererea, în câteva zile îi va returna banii, dar la rândul său a solicitat ca acesta să-i restituie banii și la rândul său își va retrage cererea.

La *întrebările procurorului* a subliniat că el a efectuat umărarele lucrări: a pus vata minerală și 10 m² de piatră, adică poate 3% din volumul negociat, dar prin portofoliul impunător se înțelege faptul că acesta a efectuat lucruri masive, i-a prezentat lucrări din Sankt Petersburg, însă nu a avut cum verifica veridicitatea afirmațiilor lui, după care a fost la „Filarmonica Națională”, a fost la fabrica de producere și când a fost la depozitul din spate la „TOPAZ”, erau persoane cu care el se cunoștea, erau aparate de tăiat piatra și multe altele, dar ulterior a stabilit că nu este depozitul lui. Susține, că a transmis suma de 600-800 mii de lei, iar suma contractului

era în jur de 2 milioane de lei. De asemenea, explică că banii au fost transmiși prin recipisă către Deviza Igor, care comunica că la final va elibera o factură totală și schițele realizate în dimensiuni reale pe file, pe filă și care au rămas în natură, nu au fost executate, iar o acțiune civilă nu a depus pentru încasarea prejudiciului cauzat.

La întrebările instanței a declarat că are pretenții materiale, însă o cerere de chemare în judecată în prezentul proces nu a depus (vol. IV, f.d.158-159).

4.3. *Reprezentantul Liliana Voleac, în interesele părții vătămate „MOZAIC GRUP” S.R.L.*, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îl cunoaște pe inculpat dar nu le știe pe părțile vătămate, după care a indicat că ea este administrator al S.R.L. „Mozaic Grup”, o companie care se ocupă cu prelucrarea calcarului pentru fațade, iar Deviza Igor s-a adresat la compania lor în noiembrie 2018 pentru a procura produsele acestora și i-a eliberat acestuia produsele pe factură, care a promis că în decurs de o săptămână va efectua transferul, însă transferul nu a survenit, pentru ce l-au apelat de mai multe ori, care la început răspundea, însă apoi a încetat să mai răspundă. Ulterior, în anul 2019, a fost telefonată de către colaboratorii de poliție ca să depună o cerere și să fie audiată ca reprezentat al părții vătămate, însă ea nu a plecat la poliție din motiv că a crezut că el va achita, precizând că după ce a fost chemată la poliție, anunțurile sale erau încă pe site-ul www.999.md.

La întrebările procurorului a declarat că a eliberat o factură de 9700 lei, care sumă este una considerabilă, dar nu poate să comunice ce venit anual are compania, însă venitul pe lună poate ajunge la 20-30 mii de lei. A concretizat că inculpatul a comunicat că are o comandă mare la „Muzeul de Istorie” din mun. Chișinău și că muzeul urma să transfere acestuia banii și după aceasta, el lor. A specificat că contractul a fost încheiat cu compania, după care a comunicat că ulterior va fi procurată mai multă marfă, adică aproximativ în jur de 100 mii lei, precizând că ea locuiește nu departe de Muzeul de Istorie și a trecut pe acolo, unde a văzut că într-adevăr erau preconizate lucrări. Susține, că permanent ea îl telefona pe inculpat să-l întrebe când va fi efectuat transferul pentru marfa procurată, însă inculpatul nu a telefonat nici odată, dar acesta comunica că nu a primit transferul, că așteaptă și cum va primi banii, va transfera și nu l-a acționat cu o cerere de chemare în judecată. A mai explicat că veneau la ea oameni care îl căutau și comunicau că au transmis avans lui Deviza Igor, intuind că aceste persoane treceau pe la toți cei care se ocupă cu genul dat de lucrări pentru a-l găsi, însă știe că Deviza Igor are casă în Hîncești și locuiește în Hîncești și nu știe la moment numărul acestuia de telefon. A mai menționat, că până la acest incident nu a avut de furcă cu el sau cu firma lui, ci soțul a convins-o, dar și că Deviza a comunicat că efectuează lucrări la Muzeul de Istorie, pentru ce se gândea că va câștiga.

La întrebările apărătorului a indicat că până a fi apelată de poliție, nu a depus nici o cerere la Inspectoratul de poliție din motiv că termenul de prescripție este de 3 ani și se gândea că domnul Deviza Igor va trimite banii, dar se simte înșelată, or prin înșelăciune a cerut de la ea marfă și a promis că va restitui banii. De asemenea, nu cunoaște dacă Deviza Igor avea înaintate acțiuni civile în privința companiei lui și nu știe despre balansul firmei lui Deviza Igor, însă acesta s-a prezentat ca administrator cu ștampilă și compania sa a intrat prima dată în așa datorie, de altfel unicul cu care a intrat în datorii a și fost Deviza Igor.

La întrebările instanței a declarat, că Deviza Igor efectua lucrări la un cunoscut de-al soțului său și i-a transmis pe datorie, deoarece soțul a convins-o, deoarece a lucrat la cunoscuți și este băiat bun, dar ea nu era predispusă să dea pe datorie și nici nu practica acest lucru,

concluzionând că nu a depus acțiune civilă și i s-a relatat că acesta a săvârșit o infracțiune (vol. IV, f.d.92-93).

În ședința de judecată au mai fost audiați în calitate de martori:

5.1. Martorul **Balta Dumitru**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îi cunoaște pe inculpatul și îl cunoaște, iar partea vătămată Țurcan Liviu este o rudă îndepărtată de-a soției sale, după care a indicat că în perioada anului 2017 a început construcția unui imobil amplasat în com. *****, sat. *****, pe str. *****, iar ținând cont, că cunoaște persoana Liviu Țurcanu și are experiență în domeniul construcțiilor, a apelat la acesta, serviciile căruia au constatat în consultare și acordare de ajutor la construcție. Astfel, în perioada anului 2018, a ajuns la etapa efectuării lucrărilor de fațadă, iar Liviu Țurcanu consultând site-ul www.999.md, a identificat un anunț cu mai multe poze de realizare a fațadei din piatră naturală care au fost analizate inclusiv și de către el, după care au decis să contacteze persoana pentru a se prezenta la fața locului să stabilească termenii și condițiile de executare, inclusiv prețul, iar după efectuarea măsurărilor de către Deviza Igor a fațadei imobilului menționat, acesta a comunicat că prețul de efectuare a lucrărilor este în mărime de 15 mii de EURO. Ulterior, peste câteva zile au decis iar să-l contacteze pe Deviza Igor pentru a stabili când acesta poate iniția lucrările, la ce Deviza Igor a solicitat un avans de 5 mii de EURO și contractul de prestare a serviciilor de către Deviza Igor a fost semnat cu cetățeanul Liciu Țurcanu, deoarece a avut o înțelegere prealabilă cu el și anume că Liviu Țurcanu poartă răspundere pentru calitatea întregii construcții. Menționează, că la momentul semnării contractului, avansul în sumă de 5 mii de EURO a fost transmis de către dânsul, deoarece Liviu Țurcanu se reținea la ora stabilită, iar mijloacele în sumă de 5 mii de EURO aparțineau lui Liviu Țurcanu și nu-i aparțineau lui, după care în toamna anului 2018 au început lucrările de construcție a fațadei. Mai relatează că lucrările erau îndeplinite foarte greu și necalitativ, la fel Deviza Igor la momentul semnării contractului a comunicat că dispune de angajați calificați, cu experiență în domeniu și poartă responsabilitate de calitatea lucrărilor executate, mai mult ca atât, a spus că acordă și garanție, dar ce ține de angajații care s-au prezentat pentru efectuarea lucrărilor de fațadă, comunică că persoanele în cauză, intuind, că aveau maxim până la 20 ani și de câteva ori fiind surprinși de către el consumând băuturi alcoolice la locul de muncă, fapt care l-a îngrijorat și l-a avertizat pe Deviza Igor precum că nu vrea să poartă răspundere dacă vor fi accidente de muncă în cazul în care persoanele sunt neadecvate la locul de muncă și i-a solicitat să aducă personalul calificat promis de către el. Astfel, invocă că pe parcursul lunilor septembrie-noiembrie, în anul 2018, la construcția fațadei au participat trei grupuri de persoane, toate necalificate și care aveau vârsta medie de 20 ani, iar în primăvara anului 2019, Deviza Igor s-a apropiat la fața locului aproximativ în luna martie cu un grup compus din două persoane care au început lucrările de construcție a fațadei, însă în decurs de o săptămână, Deviza Igor a solicitat mijloace financiare în sumă de 2600 de EURO pentru procurarea materialelor de construcție, cât și achitarea salariilor pentru angajații săi, asta din spusele lui Deviza Igor. Precizează că suma de 2600 de EURO a fost transmisă de către Liviu Țurcanu, iar văzând cum se efectuează lucrările de noul grup, a identificat mai multe obiecții și anume: denivelări, rosturi diferite, precum și material de calitate inferioară, piatra nu corespundea mențiunilor indicate în contract, atât a grosimii cât și calității, după care identificând toate neajunsurile date, i-a solicitat lui Deviza Igor să se prezinte la fața locului și să întreprindă măsuri în vederea lichidării neajunsurilor, însă la nenumărate apeluri în adresa acestuia, Deviza Igor de fiecare dată găsea o sumedenie de motive, fie că este la magazinul

„Supraten” după materiale, fie că vine de la Hâncești sau că s-a stricat automobilul și nu poate ajunge. Astfel, susține că văzând că la fața locului nu sunt aduse materiale de construcție și nici persoane calificate, atunci când s-a prezentat el la fața locului, a solicitat acestuia să le scrie o recipisă prin care să confirme că a încasat în total suma de 7600 de EURO de la Liviu Țurcanu, datorită faptului că, la fiecare solicitare să demonstreze că a procurat bunuri și să prezinte facturi, acesta de fiecare dată spunea că le-a uitat, că data viitoare și așa și nu a mai prezentat o confirmare documentată precum că procură materiale de construcție. Astfel, invocă că a fost nevoit să apeleze la un expert în domeniul construcțiilor pentru a se expune asupra calității executării placajului fațadei cu piatră naturală, care dacă nu greșește este expertul Iurie Dohnilă și expertul a stabilit că lucrările nu corespund standardelor în construcție, iar drept urmare, a fost nevoit să suporte cheltuieli financiare suplimentare pentru a da jos toată lucrarea efectuată de Deviza Igor și a începe noi lucrări. Concluzionează că Deviza Igor din start l-a dus în eroare cu calitatea lucrărilor pe care o pretindea că o execută și de personalul calificat care îl are, or scopul acestuia a fost de a însuși banii prin executarea lucrărilor necalitative și cantitative.

La întrebările procurorului a expus că Țurcanu Liviu a decis ca lucrările să fie efectuate de către Deviza Igor, iar un factor care a influențat decizia de a efectua lucrările au fost pozele amplasate pe site-ul www.999.md, cu lucrările pe care el le-ar fi executat și din discuții cu Deviza Igor, ultimul a comunicat că echipa lui efectuează lucrări la anumite obiecte, dar pentru ei se va stăruie să identifice lucrători, confirmând că contractul a fost încheiat cu persoana juridică „ArtLuxCons” S.R.L., în persoana lui Deviza Igor cu Liviu Țurcanu și din ce își amintește, Deviza Igor a promis că în primăvara anului 2019 finisează lucrările, adică maxim în luna mai. Adaugă că la momentul încheierii contractului, a negociat toate detaliile materialului care urmează să fie folosit și la momentul transmiterii banilor, Deviza Igor a spus că va transmite banii la contabilitatea întreprinderii și le va elibera cec sau factură, fapt care nu a fost îndeplinit de el. De asemenea, susține, că el a solicitat să le prezinte dovada confirmării de unde procură el materiale de construcție, însă nici o dată nu a prezentat un act confirmativ și a mai transmis încă suma de 2600 de EURO pe lângă suma de 5000 de EURO, chiar dacă Deviza Igor nu a executat obligațiile, dar deoarece a promis că va executa lucrările. La fel, nu cunoaște dacă a fost înaintată o acțiune civilă de către Țurcanu Liviu și în actul de expertiză, piatra de calcar nu corespunde standardelor, are mărimi și grosimi diferite, are fisuri, calitatea lucrărilor nu corespunde standardelor și nu au fost respectate rosturile, dar aceste aspecte au fost negociate cu Deviza Igor și în contract sunt indicate toate măsurile.

La întrebarea avocatului părții vătămate Țurcanu Liviu a menționat că fațada totală era de 3 mii de metri, dar Deviza Igor a aplicat aproximativ 30-40 de metri.

La întrebările apărătorului a relatat că nu a depus o plângere împotriva lui Deviza Igor și presupune că a depus-o Țurcanu Liviu, iar el a fost prezent când Țurcanu Liviu a încheiat contractul cu Deviza Igor și presupune că nu a fost notat Deviza Igor de către expert la efectuarea expertizei extrajudiciare, deoarece Deviza Igor era de negăsit. De asemenea, nu cunoaște valoarea materialelor folosite la acea lucrare de construcție și nu poate spune cu certitudine, dar presupune că Deviza Igor a fost somat de executarea lucrărilor contractelor. Totodată, nu cunoaște dacă la încheierea altui contract ulterior de antrepriză cu alt cineva să fie specificate detaliile materialului și afirmă că există înscris că au fost efectuate lucrări de demontare a placajului de pe fațadă instalat de către Deviza Igor.

La întrebarea instanței a concluzionat că a finisat construcția casei și locuiește în aceasta (vol. IV, f.d.154-156).

5.2. Martorul **Iurie Dohmilă**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu îl cunoaște pe inculpat, iar partea vătămată Țurcan Liviu este un fost student și numele Bodiu nu-i spune nimic, după care a indicat că pe lângă faptul că este conferențiar universitar, este și expert în domeniul construcțiilor. A relatat că din câte își amintește, a fost solicitat de către Țurcan Liviu și proprietarul construcției pentru a aprecia starea tehnică și calitatea lucrărilor executate de finisare și plăci din calcar tăiat, iar toate încălcările depistate, au fost redate în lucrarea de constatare tehnică care este însoțită și de poze care completează constatările.

La întrebările procurorului a menționat, că această locuință se afla în com. *****, sat. *****, pe strada centrală lângă biserică, pe partea derapă, iar pentru efectuarea lucrărilor de finisare din plăci de calcar tăiat este nevoie de specialiști în domeniu care se numesc placatori și utilaj special nu este necesar, doar cel care este pentru lucrările la înălțime. Astfel, subliniază că după cercetare, a constatat că aceste lucrări au fost efectuate de către un personal puțin calificat, nu a fost respectată verticalitatea, orizontalitatea șovului, adică rostul plăcii, iar în Republica Moldova sunt puțin specialiști în acest domeniu, or tot aceiași constatare a expus-o în concluzia unui bloc locativ din regiunea cercului și nu puteau fi înlăturate toate deficiențele prin metode nedistructive. A adăugat că Țurcan Liviu este absolvent al UTM și este specialist în construcții.

La întrebările apărătorului a nominalizat că deosebirea dintre raportul de constatare tehnică și expertiza tehnică în construcții este în volumul care se referă la starea tehnică generală, pe când ei aici s-au referit doar la un element, însă când se referă la o manoperă, poate fi efectuat și un raport de expertiză tehnică în construcție, însă concluziile din raportul de expertiză tehnică în construcție poate fi identică. A precizat că este expert tehnic în construcții de stat, sunt atestați de către Ministerul Construcțiilor, dar nu este în lista experților CNEJ și reieșind din categoria și calificarea sa, consideră că poate efectua și un raport de expertiză, nu doar act de constatare (vol. IV, f.d.160-161).

5.3. Martorul **Alexandru Ianovici**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu cunoaște pe părțile vătămate Țurcanu Liviu și Bodiu Vadim, dar îl știe pe inculpat, după care a relatat că Deviza Igor s-a adresat la el ca viceadministrator atunci, pentru închirierea unui spațiu de producere, iar contractul a fost încheiat la data de 9 ianuarie 2019 cu S.R.L. „ArtLuxCons”, în persoana lui Deviza și în prima jumătate de an compania a acumulat o datorie de 13 180 lei și pentru a doua jumătate 10 500 lei, iar în total datoria a constituit 23 608 lei. Ulterior, după primele declarații la discuțiile verbale prin telefon, informează că Deviza Igor a încetat să răspundă la telefon și a dispărut fizic, după care la data de 12 septembrie 2019 a fost trimisă pretenția oficială cu achitarea datoriei la care răspuns nu a fost, iar avizul de recepție a fost întors cu mențiunea „absent” și în a doua jumătate a anului a dispărut din manifestarea activității, însă susține că spațiul a fost închiriat pentru prelucrarea pietrei de calcar pentru fațade, iar careva hotărâri de încasare a datoriei nu sunt.

La întrebările procurorului a concluzionat că plata lunară pentru chirie era de 3500 lei lunar, fără TVA și el a fost la acel atelier de producere a pietrei, unde nu l-a găsit, iar acolo careva persoane apăreau, dispăreau și o parte din utilaj a fost luat, pe când altă parte a rămas, afirmând că de fapt producerea pietrei a avut loc și achitarea primelor luni a fost efectuată (vol. IV, f.d.163).

5.4. Martorul **Ghenadie Ceresău**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de

judecată, la întrebările instanței a declarat că îl cunoaște pe inculpatul Deviza Igor, cu care nu se află în anumite relații, dar a avut o încercare de colaborare, iar pe părțile vătămate Bodiu Vadim și Țurcanu Liviu nu-i știe, după care a explicat că în anul 2018 a semnat un contract în calitate de administrator al companiei „MegaconSevice” S.R.L. cu Consiliul raional Hâncești, unde în urma licitației desfășurate, scopul achizițiilor era reparația casei de cultură, la etapa 3 și la data de 3 decembrie 2018, a încheiat contractul de prestări servicii a reparației casei de cultură, contractul prevăzând reparația fațadei și a scărilor cu piatră naturală, iar la cel moment, a avut nevoie de furnizor de materie primă și anume placaj din piatră de calcar, pentru ce cineva i l-a recomandat pe Deviza Igor pentru a livra piatra, iar la o întâlnire cu Deviza Igor au convenit ca el să pună la dispoziție plăcile de care are nevoie. În urma discuțiilor, a semnat un contract de prestări servicii în data de 15 ianuarie 2019, unde obiectul contractului era: tăierea plăcilor din piatră de calcar pe dimensiuni prestabilite în cantitate de 400 m², una din clauzele acestui contract fiind că el, ca beneficiar să pună la dispoziție materia primă și anume: cotileț, adică piatra brută pentru ca prestatorul de servicii Deviza Igor să taie plăcile menționate. Menționează că contactul a fost încheiat cu „ARTLUXCONS” S.R.L., unde Deviza Igor era administrator, iar o parte din obligațiunile contractuale, domnul Deviza Igor le-a îndeplinit, însă ține minte că acesta într-un final avea o datorie față de el de 15 mii lei, dar plângere nu a depus și jumătate din piatra care trebuia tăiată, a fost adusă la obiect.

La întrebările procurorului a indicat că piatra a fost procurată de către compania care o gestionează în cunatum de 20 m³, de la cariera din raionul Rezina, sat. Lalova, unde acolo era piatră cu nuanța care lor le-a trebuit și firma lor a transportat piatra la Hâncești, la depozitul arendat de către Deviza Igor, unde a fost și el cu colegii săi la atelier de mai multe ori pentru a urmări, iar mai întâi la primul de la care s-a transferat, din motiv că are probleme cu lumina, după care la al doilea depozit. Susține, că de la bun început nu se efectuau lucrările, ci se invoca că are nevoie de curent electric și a plecat de la acel depozit, după care a fost stabilit un termen de executare pentru 4 februarie 2019, termen care a fost prelungit verbal și au mai purtat discuții încă un an, dar Deviza Igor invoca diferite motive, după care el a început a lucra cu alt cineva și pe acesta l-a lăsat în pace. A detaliat că prețul contractului citat anterior constituie 62 mii lei pentru 400 m² de teracotă, adică la prețul de 155 lei pentru 1 m², ce constituie 62 mii lei, inclusiv TVA, iar avansul conform contractului a constituit 20 m³ de piatră brută în sumă de 30 240 lei, care a fost transmis în piatră și nu știe când s-a pornit dosarul, însă el deja avea probleme cu acesta când a fost audiat (vol. IV, f.d.164-165).

5.5. Martorul **Piotr Ionașcu**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îl cunoaște vizual pe inculpat, după care a indicat că nu ține minte anul exact, dar probabil în anul 2019 are de la el o recipisă și a concretizat că el se ocupă cu importarea-vânzarea mijloacelor de transport și colaborează cu o parcare de vânzări auto, iar prin intermediari, Deviza Igor s-a apropiat la ei pe str. Cocorilor 14, având la el un automobil de model „Skoda Rapid”, după care cu automobilul și cu diferența de bani pe care a luat-o de la „CreditRapid”, a procurat un automobil de model „Mercedes VClass”, însă lui nu îi ajungea suma de 500 de EURO și a fost de acord ca să întocmească un contract de împrumut, dar nu ține minte în ce termen trebuia să-i achite suma, după care au avut proces și a încasat suma.

La întrebarea instanței a concretizat, că prețul automobilului de model „Mercedes” era în jur de 27 mii de EURO.

La întrebările procurorului a specificat că la urmărirea penală a fost audiat, iar declarațiile date atunci sunt veridice, dar a trecut mult timp. Mai afirmă că automobilul de model

„Mercedes” este sub sechestru de către compania de creditare și nu cunoaște dacă după acesta, Deviza Igor a scos automobilul în vânzare, dacă a fost plasat un anunț pe www.999.md, însă probabil la urmărirea penală i-a zis cineva că a fost plasat anunț pe site-ul www.999.md, dar personal el nu ține minte să fi văzut anunțul. A precizat prin faptul că pe contractul de împrumut era indicat termenul, care nu era mai mare de un an, adică posibil de 1, 2 sau 3 luni și era indicat numărul de telefon în contractul încheiat de el, dar nu era posibil de a-l contacta (vol. IV, f.d.166).

5.6. În ședință de judecată, pe 30 mai 2022, prin încheiere protocolară, în lipsa unor obiecții din partea apărării, instanța de judecată a admis cererea acuzării de renunțare la proba cu martori și a dispus examinarea cauzei în continuare, în lipsa martorului Cebotari Iurie, prezența căruia nu a fost asigurată în termenele suficiente acordate de instanță și a cărui lipsă nu a fost motivată.

5.7. În cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace de probă sub formă de înscrisuri, administrate în faza de urmărire penală și anume:

- *procesul - verbal de cercetare la fața locului din 18 mai 2019*, prin care a fost efectuată examinarea documentelor care au importanță pentru cauza penală, și anume a recipisei scrise de Deviza Igor, a contractului de prestări servicii din 20 septembrie 2018 încheiat între Țurcanu Liviu în calitate de beneficiar și S.R.L. „Artluxcons”, în persoana lui Deviza Igor și a raportului de constatare tehnică din 18 mai 2019 efectuată de expertul Dohmilă Iurie.

Fiind supusă examinării recipisa, aceasta reprezintă o copie cu următorul conținut: „*Eu Deviza Igor, c/p *****am primit de la Dumitru Balta, *****suma de 7600 euro șapte mii șase sute euro pentru efectuarea lucrărilor de fașadă cu piatră de calcar la obiectul de construcție amplasat în comuna *****str. *****; restul sumei de 7400 euro urmează să-i primesc pe parcursul efectuării lucrărilor, anul nașterii ***** Deviza Igor întocmit la 30.03.2019, Deviza Igor*” și semnătura acestuia.

A fost examinată copia contractului de prestări servicii din 20 septembrie 2018 încheiat între Țurcanu Liviu în calitate de beneficiar și S.R.L. „ArtLuxCons” în calitate de prestator, fiind reprezentată de directorul Deviza Igor. *Obiectul contractului îl constituie executarea serviciilor de către prestator prevăzute în anexa contractului. Suma totală pentru serviciile prestate constituie 15 000 euro.*

Potrivit actului de constatare tehnică nr. 169 din 15 aprilie 2019, privind starea tehnică a plăcilor de finisare din calcar tăiat, montate (aplicate) pe pereții exteriori a „Casei de Locuit Individuale de tip (Parter + Etaj)” din mun. Chișinău, com. *****, sat. *****, str. *****, *s-au constatat multiple încălcări, manifestate prin nerespectarea procedurii de trasare corectă a suprafețelor ce urmau a fi placate, nerespectarea tehnologiei corecte de aplicare a plăcilor din calcar tăiat, precum și alte acțiuni ce determină caracterul negativ al calității lucrărilor efectuate* (vol. I, f.d.108);

- *procesul - verbal de cercetare la fața locului din 20 mai 2019*, prin care a fost efectuată examinarea paginii web www.999.md și anume a anunțurilor postate de Deviza Igor după numărul său de telefon *****, cu privire la efectuarea lucrărilor decorative, fațade din piatră naturală și că acesta caută meșteri pentru fațade (vol. I, f.d.110-113);

- *procesul - verbal de cercetare la fața locului din 17 iunie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea documentelor care au importanță pentru cauza penală și anume a două contracte de prestări servicii încheiate între Deviza Igor și Bodiș Vadim, cu copia buletinului de identitate a lui Deviza Igor, pe care se conțin confirmări cu privire la sume de bani posibil primite de Deviza Igor.

Astfel, este relevat pe partea verso a contractului nr. 1 din 16 ianuarie 2018 cu titlu de avans pentru materiale de construcție la 13.01.2018 – suma de 20000 lei, la 16.01.2018 – suma de 70000 lei și la 26.01.2018 – suma de 75000 lei.

La fel, pe partea verso a contractului nr. 2 din 5 februarie 2018 privind prestarea serviciilor de construcție, se atestă înscris la 31.01.2018 – suma de 50000 lei și la 02.02.2018 – suma de 20000 lei, iar pe copia buletinului de identitate se atestă un înscris prin care se afirmă că Deviza Igor a primit de la Bodiș Vadim 20000 mii lei (vol. I, f.d.139);

- *procesul verbal de ridicare din 17 iulie 2019*, prin care de la partea vătămată Bodiș Vadim a fost ridicat un disc optic de tip CD-R „Verbatim” cu capacitatea de 700 Mb, pe care se conțin 6 înregistrări video cu referire la lucrările efectuate de către Deviza Igor la imobilul de pe str. ***** din mun. Chișinău (vol. I, f.d.149-150);

- *procesul - verbal de cercetare la fața locului din 18 iulie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea a unui purtător optic de informație de tip CD-R „Verbatim” cu înregistrări video privind lucrările necalitative efectuate de cet. Deviza Igor, la obiectul de pe str. *****, mun. Chișinău, ridicat de la partea vătămată Bodiș Vadim, fiind reținute linii neuniforme și lipsa unui bloc de calcar de pe o arcă (vol. I, f.d.151);

- *procesul verbal de cercetare la fața locului din 18 iulie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea documentelor care au importanță pentru cauza penală, și anume a extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința S.R.L. „Mozaic-Grup”, copia contract nr. 07 de producere/livrare din 7 noiembrie 2018, încheiat între S.R.L. „Mozaic-Grup” reprezentant de Voleac Liliana și S.R.L. „ArtLuxCons” reprezentat de Deviza Igor; copia actului de predare-primire a producției prin care S.R.L. „ArtLuxCons” primește iar S.R.L. „Mozaic-Grup” transmite marfa-piatră și copia facturii fiscale nr. EUK ***** din 7 noiembrie 2018, prin care S.R.L. „Mozaic-Grup” vinde către S.R.L. „ArtLuxCons” plăci din piatră în sumă totală de 9 710 lei, din 18 iulie 2019 (vol. I, f.d.166).

- *procesul verbal de cercetare la fața locului din 6 iunie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea documentelor care au importanță pentru cauza penală, și anume a contractului de prestări servicii din 15.01.2019, încheiat între beneficiarul SRL „MegaConService” reprezentat de Ghenadie Ceresău și prestatorul SRL „Artluxcons” reprezentat de cet. Deviza Igor. Obiectul contractului îl constituie tăierea plăcilor de piatră de calcar pe dimensiuni în cantitate de 400 m². Suma stabilită constituie 30 240 lei; ordin de plată nr. 2 din 15.01.2019, prin care SRL „MegaCon Service” transferă pe contul SRL „Mina de piatră Lalova” suma de 30 240 lei pentru piatră, conform contractului din 15.01.2019 și contract de antrepriză nr. *****/192 din 03.12.2018, încheiat între beneficiarul Consiliu Raional Hâncești și antreprenorul SRL „MegaCon Service”. Obiectul contractului îl constituie executarea lucrărilor de reparație a Casei de cultură din mun. Hâncești (etapa III) (vol. I, f.d.185);

- *procesul - verbal de percheziție din 15 august 2019*, prin care la depozitul arendat de Deviza Igor, amplasat în mun. Hâncești, pe str. *****, a fost efectuată percheziția, fiind depistate obiecte și instrumente utilizate de Deviza Igor în activitatea sa cu piatră, precum și au fost ridicate agende cu înscrisuri manuscrise legate de volumul de lucrări, materiale utilizate și altele (vol. II, f.d.78-80);

- *procesul verbal de percheziție din 15 august 2019*, prin care la domiciliul lui Deviza Igor, situat în mun. *****, pe str. *****, a fost efectuată percheziția, fiind depistat și ridicat un telefon mobil de model „Iphone”, în care se păstrează fotografii cu referire la prestarea serviciilor de construcție de către Deviza Igor (vol. II, f.d.92-93);

- *procesul verbal de cercetare la fața locului din 7 octombrie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea telefonului mobil de model „Iphone 7plus” cu nr. IMEI: *****, ridicat ca rezultat al percheziției la domiciliul lui Deviza Igor, în care s-au identificat poze în mapa „foto” legate de domeniul construcției, case în construcție și altele, fiind anexate 12 fotografii (vol. II; f.d.156-168);

- *procesul verbal de cercetare la fața locului din 8 octombrie 2019*, prin care a fost efectuată examinarea a două agende cu înscrisuri manuscrise care aparțin lui Deviza Igor, ridicate ca rezultat al percheziției la depozitul arendat de acesta și a unei agende de culoare roșie, predate benevol de inculpatul Deviza Igor.

În agenda de culoare roșie s-a depistat un înscris manuscris „*avansuri*” și anume din ****avans 7 000 euro, care se adevărește parțial prin declarațiile părții vătămate Țurcanu Liviu, care a declarat că i-a transmis în total lui Deviza Igor suma de 7 600 euro, iar în agenda de culoare bej ridicată din secția de producere arendată de bănuitul Deviza Igor s-au depistat dări de seamă pe marginea lucrărilor efectuate și anume la data de 19.03.2019 mărimi: 20x20x55, 10x15x55, ș.a. 26.03.2019: 20x60x - 20 buc., ș.a. fixată cifra 2 676; 11.04.2019: plită, încărcat, fixat cifra de 2 020; 14.04.2019 fixată cifra de 4 000 (vol. II, f. d.169-170);

- *procesul verbal de cercetare din 8 iulie 2019*, prin care au fost examinate actele ridicate de la Cantarajiu Ivan, prin care se atestă relațiile de antrepriză dintre compania „Acar-Construct” S.R.L. și mai multe instituții publice, precum și relații de subantrepriză cu subantreprenorul „ArtLuxCons” S.R.L. privind lucrările de consolidare și reparație a blocului „Dadiani” a Muzelului de Artă a Moldovei, la prețul de 1600000 lei, inclusiv privind angajarea în calitate de zugrav a lui Deviza Igor (vol. IV, f.d.59).

5.8. Mijloace materiale de probă:

- *o recipisă scrisă de Deviza Igor, un contract de prestări servicii din 20 septembrie 2018* încheiat între Țurcanu Liviu în calitate de beneficiar și S.R.L. „Artluxcons”, în persoana lui Deviza Igor și *un raport de constatare tehnică din 18 mai 2019* efectuată de specialistul Dohmilă Iurie (vol. I, f.d.89-91,96-107), recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 18 mai 2019 (vol. I, f.d.109);

- *două contracte în copii, de prestări servicii* încheiat între Deviza Igor și Bodiu Vadim, cu copia buletinului de identitate a lui Deviza Igor (vol.I, f.d.130-137), recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 17 iunie 2019 (vol. I, f.d.140);

- *un extras din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința S.R.L. „Mozaic-Grup”, copia contract nr. 07 de producere/livrare din 7 noiembrie 2018*, încheiat între S.R.L. „Mozaic-Grup” reprezentant de Voleac Liliana și S.R.L. „ArtLuxCons” reprezentat de Deviza Igor, *o copie a actului de predare-primire a producției* prin care S.R.L. „ArtLuxCons” primește iar S.R.L. „Mozaic-Grup” transmite marfa-piatră și *o copie a facturii fiscale nr. EUK *****/din 7 noiembrie 2018* (vol.I, f.d.162-165), recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 18 iulie 2019 (vol. I, f.d.167);

- *un contract de prestări servicii din 15 ianuarie 2019*, încheiat între beneficiarul SRL „MegaConService” reprezentat de Ghenadie Ceresău și prestatorul SRL „Artluxcons” reprezentat de cet. Deviza Igor, *un ordin de plată nr. 2 din 15 ianuarie 2019*, prin care SRL „MegaCon Service” transferă pe contul SRL „Mina de piatră Lalova” suma de 30 240 lei pentru piatră și *un contract de antrepriză nr. *****/192 din 3 decembrie 2018*, încheiat între

beneficiarul Consiliul Raional Hâncești și antreprenorul SRL „MegaCon Service” (vol. I, f.d.174-184), recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 6 iunie 2019 (vol. I, f.d.186);

- *copii autentificate ale* actelor, ridicate la 8 iulie 2019 de la directorul „Acar-Construct” Cantarajiu Ivan (vol.II, f.d.20-58), recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 8 iulie 2019 (vol. I, f.d.60-61);

- *două agende* de culoare roșie și de culoare bej, cu înscrisuri manuscrise care aparțin lui Deviza Igor, ridicate de la inculpat și în rezultatul percheziției la depozitul arendat de acesta, recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 8 octombrie 2019 (vol. II, f.d.171).

5.9. În cadrul cercetării judecătorești, în ședința de judecată, de către partea apărării nu au mai fost prezentate și cercetate alte mijloace de probă suplimentar celor invocate de partea acuzării, însă în debateri judiciare a pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Deviza Igor din lipsa elementelor infracțiunii, motivând printr-o discrepanță vădită cu materialul probatoriu prezentat la cauza penală, or anunțurile publicitare plasate de către Deviza nu au constituit motiv pentru încasarea sumelor incriminate, acestea fiind mijloace bănești transmise administratorului companiei „ARTLUXCONS”, director Igor Deviza, sume care au fost transmise în baza contractului de prestări servicii în episodul Țurcan și Bodiu, ultimii care ar confirma faptul că anunțurile publicate pe site-ul www.999.md, au constituit temei nu pentru transmiterea mijloacelor bănești, dar doar pentru a face legătura cu Deviza și doar pentru a discuta condițiile unei eventuale colaborări în domeniul construcției. Se mai atrage atenția supra faptului că nu poate fi reținut ca inducere în eroare nici faptul că lucrările au fost executate necalitativ, or reieșind din contractul de prestări servicii existent, clauzele cu privire la calitatea materialelor de construcție, și/sau calitatea serviciilor prestate nu există, la fel cum lipsesc și careva prevederi legate de calitatea meșterilor, calificarea meșterilor și calitatea instrumentelor care urmează a fi utilizate în vederea executării serviciilor contractate. Se mai argumentează prin faptul că contractele de prestări servicii, reieșind din declarațiile părților vătămate până la semnare au fost negociate, clauzele fiind acceptate de părțile vătămate, iar în confirmarea poziției sale cu privire la existența raporturilor juridico - civile, în pct. 3 a contractului, beneficiarul lucrărilor, adică Țurcanu și Bodiu s-au obligat să achite în trei zile de la semnarea contractului un avans în suma de 30% și prin urmare conchide că sumele achitate inculpatului sunt niște avansuri contractuale negociate și acceptate de beneficiarii serviciilor lui Deviza, or părțile vătămate prin semnarea contractului au convenit și acceptat ca în cazul refuzului de a presta servicii, ce la fel se incriminează ca și în cazul prestării serviciilor necorespunzătoare, directorul Deviza urmează să achite penalități contractuale, fapt prevăzut în Capitolul 5 a contractului, ce demonstrează că părțile vătămate la semnarea contractului au acceptat și au asumat riscul refuzului prestării serviciilor de către Deviza și/sau prestarea unor servicii necalitative. Se mai invocă, că părțile la fel au convenit că sunt în drept să formeze o comisie pentru evaluarea serviciilor prestate.

De asemenea se obiectează în episodul privind Țurcanu Liviu că a fost realizat raportul contractual civil prin contractarea unui expert, reglementat și prevăzut în contract, iar la finele urmăririi penale, partea apărării a invocat inadmisibilitatea acestei probe, adică a raportului de constatare ori nici reprezentantul, nici Deviza nu au fost prezenți la executarea acestei lucrări, chiar dacă părțile au convenit la modalitatea soluționării litigiilor, prin notificare și ulterior în instanța de drept comun, ce reconfirmă prezența raportului juridic civil și nici de cum penal.

Apărarea mai subliniază, că lipsa laturii subiective în acțiunile lui Deviza se demonstrează și prin faptul eliberării înscrisurilor informative cu privire la primirea banilor, atunci când lucrul acesta s-a solicitat de părțile vătămate, iar ca urmare a perchezițiilor de la Deviza, a fost ridicat carnetul de notițe în care se regăsește evidența și a altor obiecte cu sumele încasate, ce demonstrează intenția reală de a executa obligațiile asumate și nici de cum de a înșela pretinsele părți vătămate, or în ambele cazuri s-a constatat că Deviza nici o dată nu a refuzat să execute în continuare lucrările contractate și nici de la obligația de a restitui sumele bănești.

Mai mult ca atât, consideră că acuzarea nu a formulat o învinuire lui Deviza pe baza unei publicități neconforme, la fel cum nu a înaintat acuzații pe evaziune fiscală după cum au făcut aluzii unii martori cointeresați pe dosar, iar raportul juridic civil se regăsește și în cazul lui „Mozaic Grup”, unde la fel există contract de producere-livrare în care „Mozaic Grup” S.R.L., în calitate de executor s-a angajat să producă și să livreze mărfurile contractate, beneficiarul urmând să achite un avans până la producere și livrare, or din declarațiile martorului Liliana Voleac, ultima nu a avut intenție de a se adresa organelor de poliție, ci dimpotrivă, ultima astepta realizarea promisiunii lui Deviza să achite produsele livrate și lipsa înșelării acesteia se demonstrează la fel prin declarațiile sale, care a confirmat că anume soțul său și nu Deviza a convins-o asupra conlucrării cu compania inculpatului, adică soțul a făcut recomandarea că Deviza este un băiat bun și a lucrat cu alți beneficiari.

Concomitent, se susține că ordonanța de modificare a acuzației este în afara oricărei critici din simplu motiv că exact aceleași circumstanțe au fost anterior incriminate lui Deviza în baza ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit, ulterior la 14 noiembrie 2019 prin ordonanța de punere sub învinuire, ultimului a fost incriminat art. 190 alin. (4) și alin. (1), pe când în cadrul cercetării judecătorești nu au apărut circumstanțe noi care ar îndreptăți acuzarea să înainteze o nouă învinuire în sensul agravării.

A concluzionat că ipotezele părții acuzării se combat nemijlocit de contractul de prestare a serviciilor prin care s-au asumat obligații și în baza cărora s-au efectuat plăți, urmând să fie verificate obligațiile asumate de Deviza, care nu au fost executate și pentru ce servicii au fost achitate sumele bănești, or lucrările exclusiviste nu se regăsesc în contract și nici una din părțile vătămate nu a procedat conform contractului semnat, adică nu au încercat să negocieze litigiul și nici să-l medieze, dovadă fiind lipsa vreunor notificări, ci prin abuz de drept s-a recurs în vederea soluționării litigiului civil prin calea penală.

Cu privire la analiza probelor și încadrarea juridică:

6.1. Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate

îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului. Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) din Codul de procedură penală, să emită sentința legală, întemeiată și motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

6.2. Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului Deviza Ugor a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, în cadrul cauzelor penale pornite pe faptul escrocheriei. La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât natura, cauza și probele pe care se fundamentează acuzațiile, cât și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît, prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit (vol.II, f.d.108, 210-213, vol. III, f.d.22-49), fiind incriminat săvârșirea infracțiunilor prin concurs real, conform încadrărilor juridice prevăzute la art. 190 alin. (4) din Codul penal și conform art. 190 alin. (1) din Codul penal.

De asemenea, ulterior, conform ordonanței procurorului din 16 septembrie 2022 (vol. IV, f.d.176-178), acțiunile inculpatului au fost reîncadrate juridic conform art. 190 alin. (5) din Codul penal, pentru comiterea cu o intenție unică a acelorași acțiuni infracționale identice incriminate anterior, dar comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune, care în acest sens nu poate constitui o formă de agravare a situației inculpatului.

Or, pentru comiterea infracțiunii conform art. 190 alin. (4) din Codul penal, la momentul comiterii acesteia, putea fi aplicată o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, care este identică sancțiunii incriminate în urma modificării învinuirii aduse inculpatului, prin reîncadrarea juridică a acelorași acțiuni ale acestuia într-o infracțiune unică prelungită și în acest context se resping obiecțiile apărării privind faptul agravării acuzației inculpatului, a cărei situație a fost de fapt atenuată prin excluderea incriminării concursului real de infracțiuni.

Mai mult ca atât, conform art. 326 alin. (1) din Codul de procedură penală, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei *dacă probele cercetate în ședința de judecată* dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire, iar la caz nu este incidentă agravarea acuzației aduse și procurorul a modificat învinuirea adusă doar exclusiv după cercetarea nemijlocită a probelor în ședința de judecată, în urma stabilirii incontestabile a cuantumului urmărilor prejudiciabile cauzate, învinuire care a fost adusă la cunoștință apărării în lipsa inculpatului, or ultimul se eschivează de la prezentarea în fața instanței.

De altfel, acțiunile contestate de apărare nu vin în contradicție nici cu principiul prezumției nevinovăției, garantat de art. 21 din Constituție, pentru că se aplică în procesul efectuării justiției, noua încadrare formulată de procuror urmând a fi examinată de către instanța de judecată până la pronunțarea sentinței, iar instanța conchide că, întrucât se expune clar procedura pe care trebuie să o execute fiecare participant la proces, modificarea învinuirii corespunde criteriului previzibilității și, implicit, principiului legalității, or prevederile iterate supra legisfează dreptul procurorului de a depune o ordonanță de modificare a învinuirii, care este apreciată de către instanță.

În subsidiar, instanța mai motivează prin faptul că este inadmisibilă aducerea neîntemeiată de noi capete de acuzare în procesul judecării cauzei penale, la fel cum este inadmisibil ca reprezentantul acuzării de stat, care descoperă în cadrul procesului penal noi circumstanțe incriminatoare, să nu poată aplica pârghiile justiției pentru calificarea corectă și echitabilă a faptelor comise de inculpat, or în acest caz s-ar încălca dreptul la un proces echitabil al părții vătămate și al societății, care acuză persoana prin intermediul procurorului, rolul ultimului în procesul penal este multiaspectual, constând în apărarea persoanei, a drepturilor și libertăților acestuia, în apărarea societății și a statului împotriva fenomenului criminalității, în constatarea și descoperirea tuturor infracțiunilor săvârșite, în prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

6.3. În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei*, *Vandehurk contra Olandei*, *Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

În acest mod, instanța de judecată subliniază că și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al „în afara dubiilor rezonabile”, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a simlarelor prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161*).

6.4. În corespundere cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

În continuare, în conformitate cu art.101 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

6.5. În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind

stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanțele expuse în învinuirile aduse inculpatului.

În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 CPP, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

6.6. Astfel conform ordonanței privind punerea sub învinuire, dar și potrivit rechizitoriului, acțiunile lui Deviza Igor au fost încadrate pe un capăt de acuzare în baza art. 190 alin.(4) din Codul penal și pe al doilea capăt de acuzare în baza art. 190 alin. (1) din Codul penal (*în redacția după intrarea în vigoare la 17 august 2018 a Legii nr. 179 din 26 iulie 2018 cu privire la modificarea unor acte legislative*).

Concomitent, instanța iterează că prin ordonanța de modificare a învinuirii din 16 septembrie 2022, acțiunile inculpatului Deviza Igor, au fost reîncadrate juridic conform art. 190 alin. (5) din Codul penal, pentru comiterea cu o intenție unică a acelorași acțiuni infracționale identice incriminate anterior, dar comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune unică prelungită, luând în considerare inclusiv modificările aduse în art. 190 din Codul penal, prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022.

6.7. În acest mod, articolul 190 din Codul penal (*în vigoare din 17 august 2018*) stabilește răspunderea penală pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

De asemenea, prevederile art. 190 alin. (5) din Codul penal în modalitatea expusă prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, stabilesc răspunderea penală pentru aceleași acțiuni expuse *supra*, însă reformulate de legiuitor, adică pentru *escrocherie*, ce denotă *sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, la caz, dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*.

Cu privire la claritatea și prezibilitatea noilor modificări, care urmează să fie reținute la caz, instanța argumentează analogic și în această nouă ambianță că și Curtea Constituțională prin decizia sa nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a mai admis anterior că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost de fapt detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării interpretării extensive defavorabile, argument care denotă și în acest caz că nu a fost urmărit scopul excluderii infracțiunii prevăzute în redacția veche, ci doar consolidarea acesteia, iar prin noile modificări fiind vădit același sens al dispoziției normei penale în accepțiunea instanței (§§ 20, 23-25 din Decizia CC nr. 126/2018).

De asemenea, Curtea a concretizat că ține de competența instanțelor de judecată să interpreteze, să clarifice și să înlăture dubiile referitoare la aplicarea articolului 190 din Codul penal, iar în acest context, și Curtea Europeană a menționat că va exista întotdeauna un element de incertitudine cu privire la sensul unei noi dispoziții legale până când va fi interpretat și aplicat de instanțele naționale (a se vedea *Perinçek v. Elveția*, 15 octombrie 2015 [MC], §§ 135, 138; *Jobe v. Regatul Unit* (dec.), 14 iunie 2011; *Dmitriyevskiy v. Rusia*, 3 octombrie 2017, § 82).

6.8. În acest mod, analizând cumulusul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului la faza urmăririi penale și ale martorilor sau părților vătămate în fața instanței, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu, conform încadrării juridice aduse în urma modificării învinuirii, pentru care inculpatul Deviza Igor a fost trimisă în judecată există, au fost săvârșite de acesta și întrunesc semnele obligatorii ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal, potrivit argumentelor expuse *infra*.

6.9. Astfel, acțiunile episodice incriminate, instanța precizează că fapta infracțiunii exprimată în câteva acțiuni distincte se demonstrează prin declarațiile persoanelor audiate nemijlocit în instanță, coroborate cert cu alte mijloace de probă, precum și prin lipsa unor discrepanțe semnificative cu informația furnizată prin alte mijloace de probă.

În acest sens, instanța statuează că într-adevăr, inculpatul Deviza Igor a fondat la 7 decembrie 2017 compania „ARTLUXCONS” S.R.L., cu un capital social de 5400 lei devenind asociat unic și administrator reieșind din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (vol. I, f.d.41), având ca obiect principal de activitate anume construcțiile și lucrările de construcție sau de consolidări și restaurări, fapt relevant și în urma examinării telefonului mobil ridicat în cadrul percheziției la domiciliul inculpatului.

6.10. În continuare, Deviza Igor, într-o perioadă nesemnificativă de timp a încheiat cu victima Bodiu Vadim un contract la 16 ianuarie 2018, conform căruia se confirmă că i s-au trimis inculpatului cu titlu de avans pentru materiale de construcție mijloace bănești la 13 ianuarie 2018, la 16 ianuarie 2018 și la 26 ianuarie 2018, după care la fel a încheiat un contract la 5 februarie 2018 privind prestarea serviciilor de construcție, prin care se mai confirmă transmiterea mijloacelor bănești inculpatului la 31 ianuarie 2018 și la 2 februarie 2018, confirmări care se atestă și pe copia buletinului de identitate eliberat pe numele lui Deviza Igor.

Instanța relevă, că potrivit contractelor indicate, în calitate de prestator (pct.1) se indică Deviza Igor anume în calitate de persoană fizică, în pofida fondării de către ultimul a unei companii în acest sens, care ar fi urmat să presteze aceste servicii.

6.11. Respectiv, conform informațiilor furnizate de partea vătămată Bodiu Vadim, ultimul afirmă că l-a cunoscut pe inculpat, în urma sesizării anunțurilor acestuia pe portalul www.999.md, în scopul finisării construcției prin lucrări la fațadă, ce denotă acțiunile inculpatului cu bună - știință îndreptate spre găsirea potențialilor clienți, adică a victimelor.

În subsidiar, în scopul convingerii victimei privind buna sa credință, din spusele lui Bodiu Vadim, a fost dus de inculpat la câteva șantiere cum ar fi „Filarmonica Națională” sau clădirea din intersecția str. Pușkin cu str. Kogălniceanu, despre care i-a comunicat că le execută el, argumente care de altfel nu au fost confirmate, inculpatul având posibilitatea reală în acest sens, ce denotă acțiuni evidente de inducere în eroare a victimei, pentru a-i învinge orice dubiu privind calitățile inculpatului și a obține încrederea persoanei.

6.12. Respectiv, ulterior convingerii părții vătămate Bodiu Vadim și a încheierii contractelor nominalizate anterior, circumstanțe în lipsa cărora ar fi imposibil dobândirea unor mijloace bănești, inculpatului i s-au transmis mijloace bănești în câteva tranșe, după care s-a inițiat conflictul sub pretextul, că muncitorii anunțau, că Deviza Igor nu le achită remunerația și la un interval de 10-11 zile schimba muncitorii.

În aceste condiții, se evidențiază repetat intenția inculpatului de a dobândi anume mijloacele bănești și de a obține un profit nejustificat din urma acțiunilor sale, iar faptul dat se atestă din camuflarea rigidă a aparenței unui raport juridic civil, inițial prin încheierea unui

acord, ulterior prin angajarea temporară a unor persoane, cărora nu li s-au achitat serviciile, iar în final prin executarea *de facto* doar parțială a lucrărilor de construcție, or însăși victima declară că s-a plasat vată minerală și 10 m² de piatră, adică probabil 3% din volumul negociat.

De altfel, în momentul solicitărilor de restituire a banilor transmiși, potrivit părții vătămate, inculpatul a comunicat că are probleme familiare sau că va înstrăina vehiculul și baza de producere, pentru a-i restitui, operând repetat cu manopere de inducere în eroare, or în realitate, Deviza Igor nu și-a onorat promisiunile și nici la tentativele de contactare a sa.

6.13. Într-un alt episod similar, tot Deviza Igor, pentru a crea părții vătămate Liviu Țurcanu o reprezentare falsă a realității, precum și pentru camuflarea acțiunilor ilegale ale sale comise din nou sub aspectul unui raport juridic civil, a utilizat manopere frauduloase exprimate prin întocmirea inclusiv a unei recipise ulterior care atestă transmiterea sumei de 7600 EURO de către partea vătămată inculpatului, fapt confirmat de altfel și din înscrierile în agenda personală a inculpatului, care a predat-o benevol organului de constatare la 15 aprilie 2018 (vol. I, f.d.31), iar ulterior fiind examinată, acțiune autorizată de un judecător de instrucție, prin ce va respinge alegațiile apărării și la acest aspect, nefiind stabilite aspecte ale eludării drepturilor și garanțiilor acuzatului în materie penală.

La fel, instanța relevă că în același scop similar, de a-și camufla acțiunile sale ilicite, inculpatul a acceptat și a încheiat un contract de prestări servicii la 20 septembrie 2018 cu Țurcanu Liviu în calitate de beneficiar și S.R.L. „ArtLuxCons” în calitate de prestator, ultima fiind reprezentată de directorul Deviza Igor, unde suma totală pentru serviciile prestate constituie 15 000 EURO, din care inculpatul a primit parțial suma de 7600 EURO, inclusiv prin confirmarea de acesta în recipisă, cât și nemijlocit prin audierea sa.

6.14. Concomitent, faptul că inculpatul a operat cu manopere similare în contextul comiterii infracțiunii, instanța iterează caracterul fraudulos prin lucrările superficiale executate și necalitative, angajând în acest scop pentru perioade scurte de timp persoane necalificate în domeniu, ale căror servicii nu au fost achitate.

De altfel, nici inculpatul, acceptând să ofere declarații la faza urmăririi penale, fără un motiv anumit, a refuzat expres să furnizeze identitatea angajaților săi, care ar fi executat serviciile de construcție, motiv pentru care instanța va aprecia drept veridice anume tezele formulate de părțile vătămate în acest sens, iar faptul dat nu poate fi interpretat drept o limitare a dreptului la tăcere, or, instanța precizează că dreptul de a păstra tăcerea nu este unul absolut [*John Murray împotriva Regatului Unit (MC)*, par. 47], astfel că pe de o parte o condamnare nu ar trebui să se bazeze exclusiv sau în principal pe tăcerea acuzatului sau pe refuzul său de a răspunde la întrebări sau de a depune mărturie, iar pe de altă parte, dreptul de a păstra tăcerea nu poate împiedica luarea în considerare a tăcerii persoanei în cauză, în situații care impun în mod clar o explicație din partea sa, în vederea aprecierii probelor aflate la dosar, care la caz nu a fost oferită de inculpat, în contextul în care din restul probelor s-a invocat aceste manopere frauduloase în scopul camuflării unor lucrări de construcție necalitative, cât și în ansamblu se confirmă consecvent faptul că anume inculpatul a comis faptele incriminate, cu un scop unic de a dobândi avantaje patrimoniale în urma acțiunilor sale, executând în acest sens acțiuni similare și identice chiar cu diferite victime.

Respectiv, nu se poate așadar spune că decizia unui inculpat de a păstra tăcerea de-a lungul întregii proceduri penale sau de exemplu, la caz în situația în care instanța a stabilit motive rezonabile privind lipsa unor probe a angajării persoanelor care au executat aceste lucrări și achitarea serviciilor acestora, trebuie să fie neapărat lipsită de implicațiile acuzatului, însă pentru a stabili dacă faptul că tăcerea poate avea concluzii defavorabile inculpatului încalcă art.

6, trebuie să se ia în considerare toate circumstanțele, având în vedere în special ponderea pe care instanțele naționale le-au acordat-o, apreciind elementele de probă și gradul de constrângere inerent situației [*John Murray împotriva Regatului Unit (MC)*, par. 47].

6.15. În mod similar, instanța relevă inclusiv din înregistrările video efectuate de Bodiu Vadim stocate pe un purtător optic de informație de tip CD-R „Verbatim” lucrările parțial necalitative efectuate de Deviza Igor, la locuința situată pe str. ***** din mun. Chișinău, fiind reținute pecum linii neuniforme evidente și vizibile sau lipsa unui bloc de calcar de pe o arcă.

La fel, inclusiv din înscrisurile prezentate de partea vătămată Țurcanu Liviu denotă efectuarea unor lucrări parțiale, superficiale și în mod vădit cu defecte sau nerespectarea tehnologiilor de construcție, după cum se atestă în informația stabilită de martorul Iurie Domhilă în actul de constatare extrajudiciară efectuat în luna aprilie 2019, iterată de ultimul și în instanță.

De altfel, cu referire la actul de constatare, instanța va susține parțial argumentele apărării, privind faptul că nu reprezintă un raport de constatare tehnico-științifică în sensul art. 139 din Codul de procedură penală, argumentând prin faptul că într-adevăr doar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare sau instanța de judecată poate folosi cunoștințele unui specialist, dispunând, la cererea părților, iar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare – și din oficiu, efectuarea constatării tehnico - științifice, dar în mod evident în cadrul unui proces aflat în examinarea cel puțin a organului de constatare.

Totuși, în acest caz, actul vizat denotă un înscris și nu un raport de constatare tehnico-științifică, fiind recunoscut în calitate anume de document prin prisma art. 157 din Codul de procedură penală, conform ordonanței organului de urmărire penală din 18 mai 2019, iar mai mult, acest act probează doar unele manopere similare utilizate de inculpat, în scopul ascunderii caracterului ilegal al acțiunilor sale, la caz nefiind necesară numirea unei expertize judiciare obligatorii în acest sens, pentru a stabili existența faptei infracțiunii, care se manifestă în cadrul acestor infracțiuni exclusiv prin dobândirea ilicită a bunurilor alei persoane, fapt care a fost stabilit cu certitudine, inclusiv prin confirmarea acestor circumstanțe de inculpat prin audierea sa.

6.16. În coroborare cu tezele enunțate, se evidențiază inclusiv declarațiile părții vătămate Țurcanu Liviu, care la fel în același an - 2018, s-a cunoscut cu inculpatul în urma accesării portatului www.999.md, precum și faptul că lucrările erau efectuate într-o zi de două persoane prea tinere, care din acțiunile lor se observa că nu sunt specialiști și toată ziua nu făceau mai nimic sau că plăcile au fost amplasate de dimensiuni diferite, adică de 2 cm, de 3 cm și de 4 cm, la care inculpatul oferea promisiuni că urmează să schimbe piatra, ce denotă în mod suplimentar aceleași teze constatate anterior, privind operarea de către Deviza Igor prin manopere evident de manipulare a victimelor.

Mai mult, tot Țurcanu Liviu explică că în același mod manipulator și convingător, ca în situația lui Bodiu Vadim, inculpatul Deviza Igor i-a comunicat că a efectuat lucrări la Conacul „Manuc Bey” din or. Hîncești, la Sala cu Orgă, fără a fi demonstrat faptul dat *de facto*, iar când era solicitat își motiva acțiunile sale prin faptul că trebuia să meargă după materiale de la magazinul „Supraten”, însă personal victima a dat un telefon către CoolManagerul de vânzări de la magazinul „Supraten” și a întrebat dacă S.R.L. „ArtLuxCons” are vreun contract de vânzare-cumpărare cu acest magazin, însă un astfel de contract nu exista, ci mai exact o datorie a aceleiași companii, în privința căreia urma să inițieze un proces judiciar.

6.17. Aceleași circumstanțe le-a explicat inclusiv martorul Balta Dumitru, care afirmă similar că despre valoarea lucrărilor în sumă de 15000 de EURO și transmiterea sumei de 7600 EURO inculpatului, bani care aparțin exclusiv lui Țurcanu Liviu, însă de fapt lucrările au fost executate parțial și necalitativ, relatând în acest sens despre faptul angajării unor muncitori

necalificați cu vârstă de 20 de ani, care inclusiv consumau băuturi alcoolice, iar la obiecțiile formulate de victimă și martor, inculpat se eschiva, explicând aceleași motive expuse anterior.

Concomitent, martorul Balta Dumitru, la domiciliul căruia au fost efectuate lucrările, invocă că din suprafața totală a fațadei, care era de circa 3 mii de metri, Deviza Igor a aplicat aproximativ doar pentru 30-40 de metri, având astfel dubii rezonabile privind buna - credință a inculpatului, care de altfel, a încheiat contractul în luna septembrie 2018, a primit avansul solicitat în sumă de 5000 EURO, după care abia în 2019 a început lucrările, dobândind suplimentar mijloace bănești în sumă de 2600 EURO, moment care atestă de altfel data consumării infracțiunii, prin prisma art. 30 alin. (2) din Codul penal, potrivit căruia, infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

6.18. Mai mult ca atât, potrivit informației cercetate de organul de urmărire penală, conform procesului verbal din 20 mai 2019, prin care a fost examinată pagina web www.999.md și anume anunțurile postate de Deviza Igor conform numărului său de telefon *****, se atestă multiple anunțuri ale acestuia atât cu privire la efectuarea lucrărilor decorative și fațade din piatră naturală, cât și îndeosebi anunțuri privind angajarea meșterilor pentru lucrări la fațade, pentru care li se achită o remunerație în cuantum de 500 lei per zi, cimentând concluziile instanței privind manoperele frauduloase ale inculpatului în scopul camuflării acțiunilor sale ilegale prin efectuarea unor lucrări de construcție necalitative, cu angajarea muncitorilor necalificați, a căror remunerație este evident mai redusă decât mijloacele bănești încasate de fiecare dată de inculpat.

6.19. La fel, dubii privind intenția reală a inculpatului au fost ridicate temeinic și prin argumentele martorului Balta Dumitru, care la multiplele solicitări de a elibera acte confirmative a remiterii mijloacelor bănești, se eschiva, motivând fie că va transmite banii către contabilitatea întreprinderii și le va elibera un cec sau o factură, fapt care nu a mai fost îndeplinit de el sau refuzul tacit al prezentării unor dovezi privind confirmarea procurării materialelor de construcție.

Astfel, dobândirea mijloacelor bănești de către inculpat, prin eludarea vărsării acestora în conturile societății comerciale „ArtLuxCons” S.R.L., fondată de acesta imediat înainte de începerea comiterii infracțiunii prelungite incriminate, în opinia instanței confirmă repetat că scopul urmărit de inculpat a fost doar unul cupidant, exclusiv orientat cu intenție spre dobândirea mijloacelor bănești de la diferite persoane, sub același pretext de executare a lucrărilor de construcție, utilizând astfel numele societății comerciale expuse *supra* doar pentru a convinge victimele în buna sa credință, de la care încasa ulterior mijloacele bănești, fără a mai fi restituite sau cel mult să fie intrate în conturile societății comerciale prestatoare, având în vedere semnarea contractelor din numele persoanei juridice și acționarea din numele ultimei, respingând astfel obiecțiile apărării în acest caz.

6.20. În alt aspect, în aceleași condiții și cu același scop de cupiditate, inculpatul a acționat față de factorii de decizie ai companiei S.R.L. „Mozaic-Grup”, de la care prin promisiunea achitării serviciilor, din numele aceleiași societăți comerciale S.R.L. „ArtLuxCons” a obținut bunuri în valoare de 9710 lei, cuantum care nu a mai fost restituit ulterior.

Acțiunile acestuia au fost demonstrate cert prin contractul nr. 07 de producere/livrare din 7 noiembrie 2018, încheiat între S.R.L. „Mozaic-Grup” reprezentant de Voleac Liliana și S.R.L. „ArtLuxCons” reprezentat de Deviza Igor, copia actului de predare-primire a producției prin care S.R.L. „ArtLuxCons” a primit și S.R.L. „Mozaic-Grup” a transmis marfa și inclusiv copia facturii fiscale nr. EUK ***** din 7 noiembrie 2018, prin care S.R.L. „Mozaic-Grup” vinde către S.R.L. „ArtLuxCons” plăci din piatră în sumă totală de 9 710 lei, cercetate ulterior.

Astfel, în ambianța circumstanțelor analizate *supra*, având în vedere valoarea bunurilor procurate, în cuantumul de 9170 lei depășind nesemnificativ limita unui salariu mediu pe

economie de la momentul comiterii și fiind astfel susceptibil de a fi executat contractul încheiat, dar care nu a i-a mai fost restituită părții vătămate niciodată, denotă în subsidiar că inculpatul a urmărit anume dobândirea bunurilor în scopul majorării propriului patrimoniu, în detrimentul victimei.

6.21. Or, chiar martorului Voleac Liliana, în calitate de administrator al S.R.L. „Mozaic-Grup” confirmă că Deviza Igor s-a adresat la compania lor în noiembrie 2018 pentru a procura produsele acestora și i-a eliberat acestuia produsele pe factură, care a promis că în decurs anume de o săptămână va efectua transferul, dar nu și-a mai onorat obligația, inclusiv după o perioadă vădit îndelungată de la obligația asumată, iar mai mult, fiind contactat de multiple ori, în același mod răspundea, comunicând că urmează să primească o remunerație de la un șantier în cadrul Muzeului de Istorie, după care a încetat să-i mai răspundă acesteia.

De asemenea, tot ea comunică despre aceleași manopere convingătoare la care a recurs inculpatul și cu alte victime, or Voleac Liliana confirmă că a fost convinsă de cuvintele inculpatului, mai ales când la Muzeul de Istorie într-adevăr a observat lucrări, precum și în urma convingerilor soțului său, prin ce va respinge alegațiile apărării și la acest aspect, or sursa manipuloare a existat anume în persoana inculpatului, iar soțul având doar rolul unui mijlocitor, care a acționat fără intenție, scopul inculpatului fiind inducerea în eroare anume a victimei S.R.L. „Mozaic-Grup”.

Mai mult ca atât, martorul Voleac Liliana se consideră înșelată, or anume astfel de la ea a fost obținută marfă și a promis că va restitui banii, fiind unica datorie în istoria companiei sale, cauzându-i un prejudiciu material considerabil, iar faptul dat se coagulează inclusiv prin afirmațiile acesteia, potrivit căreia, inclusiv alte persoane s-au apropiat de ea și comunicau că la fel, i-au transmis avans inculpatului Deviza Igor.

6.22. Instanța mai reține, că acțiunile frauduloase ale inculpatului au fost confirmate și prin decorațiile altor persoane, or la caz, martorul Ghenadie Ceresău comunică despre stabilirea unei creanțe inclusiv față de el în cuantum de 15000 lei, iar lucrările promise nu au mai fost efectuate integral, motivând similar prin diferite pretexte, precum problemele cu lumina, schimbarea depozitarului, după care a fost stabilit un alt termen de executare, dar care iarăși nu a fost onorat de inculpat, circumstanțe argumentate și prin actele examinate ulterior la 6 iunie 2019.

În consecutivitate cu cele expuse, circumstanțe similare au fost comunicate și de martorul Alexandru Ianovici, potrivit căruia Deviza Igor s-a adresat la el pentru închirierea unui spațiu de producere, acumulând ulterior o datorie și față de el în sumă de 23 608 lei, după care a încetat să mai răspundă la telefon și a dispărut.

6.23. În altă ordine de idei, faptul dobândirii mijloacelor bănești exclusiv în scop personal se explică inclusiv prin declarațiile martorului Piotr Ionașcu, care indică că aproximativ în anul 2019 Deviza Igor a schimbat un automobil de model „Skoda Rapid”, adăugând o diferență de bani pe care a luat-o de la compania „CreditRapid” și a procurat un automobil de model „Mercedes VClass”, însă lui nu îi ajungea suma de 500 de EURO, întocmind un contract de împrumut suplimentar în acest sens, concretizând că prețul automobilului de model „Mercedes” era aproximativ de 27 mii de EURO.

Mai mult, la cazurile deduse judecării, este stringent de a nominaliza faptul că atât Liviu Țurcanu, Balta Dumitru și Bodiu Vadim, ulterior, au executat lucrările, confirmând faptul dat în cadrul audierilor, fără inadvertențe și deficiențe în calitate, pe când inculpatul Deviza Igor a tergiversat prin diferite motive neplauzibile acest proces de executare a lucrărilor sau efectuându-le superficial și defectuos, având posibilitatea reală de a remedia erorile admise ca un potențial

prestator de bună - credință, or chiar să restituie prejudiciul cauzat, pledând de altfel pentru eschivarea sa de la aceste obligații.

6.24. În continuare, conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (*acțiune sau inacțiune*) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993” CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

6.25. În context, cu ***referire la încadrarea juridică înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal***, instanța de judecată constată că inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 190 din Codul penal, care are un caracter complex, *obiectul juridic principal* al acestei infracțiuni formându-l relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Obiectul juridic secundar al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea și executarea unui act juridic.

Obiectul material al infracțiunii în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Instanța relevă, că mijloacele bănești și bunurile dobândite în cazurile enunțate, în valoare totală de 358 383,68 lei au o existență materială, ce se atestă prin mijloacele de probă administrate la faza urmăririi penale și inclusiv cercetate nemijlocit în ședința de judecată, ce denotă caracterul veridic al acestor circumstanțe factice descrise cu referire la obiectul juridic al infracțiunii.

În subsidiar, conform art. 459 alin. (5) (*art. 288 alin. (5) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*) din Codul civil, bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv *banii*, iar conform art. 455 (*art. 285 în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*) din Codul civil, prin *bunuri* se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile.

Prin urmare, bunurile sustrate reprezintă lucruri susceptibile apropierii individuale, în privința căruia victimele își exercitau dreptul de proprietate și posesie, fiind bunuri mobile, care în rezultat constituie obiectul material al infracțiunii.

Cu referire la *victima* infracțiunii, aceasta este reprezentată de persoana fizică căreia i-a fost cauzat un prejudiciu material, adică de către S.R.L. „Mozaic-Grup”, Bodiu Vadim și Țurcanu Liviu, care se atestă prin probele enunțate recent și o confirmă personal părțile vătămate, fiind recunoscute în acest sens oficial.

6.26. Analizând *latura obiectivă* a componentei infracțiunii incriminate lui Deviza Igor, instanța de judecată subliniază că aceasta are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea sau menținerea în eroare a unei sau a mai multor persoane privind actul sau acordul încheiat între părți; c) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; d) legătura de cauzalitate.

În acest mod, instanța reține cu certitudine că inculpatul Deviza Igor a dobândit de la părțile vătămate S.R.L. „Mozaic-Grup”, Bodiu Vadim și Țurcanu Liviu mijloacele bănești și materialele de construcție, invocate în actul de învinuire, reiterând în argumentare prin declarațiile părților vătămate în acest sens, oferite în ședință de judecată.

Inducerea în eroare a părților vătămate prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean a inculpatului, impune instanței ideea că consimțământul victimelor a fost viciat la momentul transmiterii bunurilor prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii, care i-a creat victimelor o reprezentare falsă a realității.

Mai exact, inculpatul, invocând statutul său legal de director economic în cadrul societății comerciale S.R.L. „ArtLuxCons”, administrată de acesta, dar care nu activa *de facto*, fapt confirmat și de inculpat în audierea sa, după care prezentând cu bună-știință acest lucru părților vătămate, le-a convins că este un antreprenor de bună-credință și a solicitat mijloacele bănești de la Bodiu Vadim și Țurcanu Liviu, iar de la S.R.L. „Mozaic-Grup” a obținut materiale de construcție în cuantumul total de 358 383,68 lei.

Pe cale de consecință, instanței nu i-au fost prezentate argumente pertinente pentru care inculpatul acționa cel puțin, dacă nu contrar legii, atunci prin diferite manopere care nu sunt caracteristice activității de întreprinzător, or au fost încheiate contracte exclusiv cu compania – prestator de servicii, dar mijloacele bănești nu au fost achitate în conformitate cu normele de drept fiscal de către clienți, iar cele oferite în scopul susținerii afacerii nu au fost vărsate legal în contul persoanei juridice.

Astfel, instanța a conchis că inculpatul a dobândit mijloace bănești de la părțile vătămate în calitate de persoană fizică, confirmând acțiunile doar prin recipise și inducând în eroare clienții privind acțiunile sale din contul S.R.L. „ArtLuxCons”, nu au fost eliberate bonuri fiscale etc. sau nu s-a făcut dovada vărsării mijloacelor bănești în conturile societății comerciale.

Totodată, instanța reiterează că încercările inculpatului presupuse de a executa parțial unele lucrări părților vătămate nu constituie altceva decât niște tentative de operare în sensul ascunderii caracterului infracțional al acțiunilor sale, manifestate prin dobândirea bunurilor altor persoane.

Urmările prejudiciabile invocate de către părțile vătămate se confirmă prin mijloacele materiale de probă expuse anterior, cercetate în ședință de judecată, prin declarațiile părților

vătămate, dar și parțial prin confirmarea de către inculpat în cadrul audierii sale în faza urmăririi penale, ce denotă pe cale de consecință veridicitatea acestor urmări.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că potrivit art. 126 alin. (2) din Codul penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, din materialele dosarului penal, în cumul cu alte circumstanțe, precum declarația personală a părților vătămate cu privire la considerabilitatea bunului sustras, nemodificată la momentul întocmirii sentinței, importanța mijloacelor bănești, care sunt necesari în uzul casnic, importanți și necesari în activitatea zilnică, precum și cuantumul acestora, în ansamblu confirmă și trăsăturile considerabile ale prejudiciului cauzat.

De asemenea, instanța reține proporțiile deosebit de mari ale prejudiciului cauzat atât prin prisma prevederilor legale în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, cât și la momentul emiterii sentinței, or, prin proporții deosebit de mari, în anul 2019, conform art. 126 alin. (1¹) din Codul penal se consideră prejudiciul care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, adică peste 279 000 lei (40x6975 lei), or potrivit Hotărârii Guvernului nr. 21 din 18 ianuarie 2019, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019 a fost aprobat pentru 6975 lei, întrunind astfel circumstanțe agravantă reținută la caz.

Instanța reține că, escrocheria este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință, iar la caz, având în vedere comiterii unei infracțiuni prelungite, infracțiunea se consideră consumată în momentul săvârșirii ultimei acțiuni comise, adică prin dobândirea mijloacelor bănești în sumă de 2600 EURO de la Țurcanu Liviu în perioada de timp a lunilor ianuarie – martie 2019.

6.27. Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de escrocherie este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate *supra*, denotă prezența unei intenții directe unice la săvârșirea infracțiunii prelungite de către inculpatul Deviza Igor.

Instanța a constatat astfel atât prezența intenției directe, dar și prezența semnului obligatoriu care confirmă prezența scopului de cupiditate la săvârșirea infracțiunii, ori din mijloacele de probă administrate denotă exclusiv dorința inculpatului Deviza Igor de a dobândi și beneficia de bunurile sustrate de la alte persoane terțe, de a le trece în posesia sa, neavând intenția folosirii temporare a acestora, dovadă fiind însușirea în scopuri personale a mijloacelor bănești și materialelor de construcție, fără a mai fi restituite proprietarului de drept ulterior sau cel puțin contravaloarea lor.

În subsidiar, în ansamblul lor, probele administrate denotă exclusiv intenția directă a inculpatului la săvârșirea infracțiunii, or reiterând concluziile exprimate în cadrul analizei laturii obiective a infracțiunii, instanța constată că Deviza Igor a acționat cu bună-credință executând acțiuni directe și premeditate în scopul săvârșirii infracțiunii, dintre care prezentarea sa din numele societății comerciale, dobândirea reală și dispunerea de mijloacele bănești, întocmirea unui act juridic pentru a crea o ambianță eronată părților vătămate ori a produce în conștiința victimei o reprezentare falsă a realității, iar în concluzie, dobândind ilicit mijloacele bănești, fără

să-și onoreze cu bună-credință obligațiile sale, s-a eschivat într-o direcție necunoscută și a tergiversat executarea înțelegerilor prin diferite argumente necredibile, exclusiv în scopul evitării răspunderii juridice.

În consecință, sub incidența legii penale au intrat doar acele încălcări care au demonstrat cu certitudine rea-voința și fraudă din partea făptuitorului, împrejurări prezente la prezenta speță și confirmate prin declarațiile părților vătămate, cât și prin mijloacele materiale de probă anexate la materialele cauzei penale.

Mai mult ca atât, în cazul escrocheriei, elementul subiectiv al acestei infracțiuni constă în intenția directă. Autorul este conștient că induce în eroare și că prin acest fapt produce o pagubă, în vederea realizării unui folos material injust (*intenție calificată prin scop*), iar prin argumentele invocate *supra*, instanța respinge și alegațiile apărătorului cu privire la lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – de cupiditate, care în speță se manifestă prin situația financiară a inculpatului, care avea necesitatea de dobândi mijloace bănești, inclusiv eventual pentru stingerea altor creanțe, dar și prin lipsa de fundamentare economică sau a caracterului irealizabil a angajamentelor asumate de acesta prin muncitori necalificați, materie primă necalitativă etc, precum și prezentarea din numele unei persoane juridice înregistrate imediat anterior comiterii faptelor, exclusiv pentru a-și atinge interesele propuse de acesta.

6.28. Din punct de vedere al calității de *subiect* al infracțiunii, instanța statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani.

La caz, instanța atestă că inculpatul Deviza Igor a fost identificat prin extrasul din Registrul de Stat al Populației (vol. II, f.d.115) și este născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog (vol.II, f.d.186-188) și astfel întrunește semnele subiectului infracțiunii incriminate, la momentul săvârșirii infracțiunii având vârsta împlinită și fiind o persoană responsabilă.

6.29. Astfel, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată a încadrat juridic acțiunile inculpatului ***Deviza Igor*** în baza art. **190 alin. (5)** din Codul penal, având în vedere faptul că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii incriminate și urmează a fi condamnat anume pentru comiterea infracțiunii, conform acestei încadrări juridice, iar în rezultat, se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea acestuia la răspundere penală.

6.30. Subsecvent, cu privire la poziția părții apărării exprimată în dezbaterile judiciare, instanța mai reține suplimentar ca neîntemeiate argumentele acesteia prin care acțiunile incriminate ar face obiectul unui raport juridic civil și este solicitată achitarea inculpatului.

Or, instanța conchide pe marginea achitării, că într-adevăr nimeni nu poate fi privat de libertatea sa din simplul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, dar la caz, inculpatul a operat în mod evident cu manopere frauduloase și exclusiv în scop de cupiditate, viciind consimțământul victimelor cu referire la natura înțelegerii, părțile, dar și obiectul acordului și instanța a argumentat prin prisma analizei elementelor infracțiunii și a probelor administrate și apreciate în ansamblu, prin raționamentele expuse *supra*.

În acest sens, instanța mai susține tezele expuse prin decizia nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a Curții Constituționale, par. 25, din care reiese că escrocheria, așa cum este reglementată în articolul 190 alin. (1) din Codul penal, prezintă similitudini cu instituția dolului civil, care

presupune, de asemenea, o inducere în eroare. Diferența constă în faptul că, în cazul escrocheriei, autorul urmărește obținerea unui profit în dauna patrimoniului altei persoane și nu simpla viciere a consimțământului pentru a determina o persoană să încheie un act juridic.

Cu privire la pedeapsă.

7.1. De către acuzatorul de stat Dumitru Ștefîrța, în dezbaterile judiciare a fost solicitată recunoașterea inculpatului Deviza Igor vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 5 ani, cu aplicarea măsurii preventive – arestul, până la rămânerea definitivă a sentinței.

Avocatul Liliana Bînzari, care acționează în interesele părții vătămate Liviu Țurcanu a susținut poziția acuzării, iar alte părți vătămate nu s-au expus în ședința de judecată pe marginea pedepsei aplicabile inculpatului.

Avocatul Vitalie Caldîba, care acționează în interesele inculpatului Deviza Igor, în baza mandatului avocațial nr. *****din 15 septembrie 2022 (vol. IV, f.d.175), a opinat spre achitarea inculpatului din lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile sale și astfel nu s-a expus pe marginea pedepsei aplicabile acestuia.

7.2. Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât cele prevăzute de lege.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

7.3. La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanța va avea în vedere dispozițiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

7.4. În conformitate cu art.61 alin.(1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri*), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

7.5. Cât privește săvârșirea infracțiunilor în formă agravată prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave comise cu intenție.

Instanța de judecată reține că infracțiunea comisă de către inculpatul Deviza Igor fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile fundamentale – relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

7.6. Totodată, instanța de judecată reține că Deviza Igor a comis infracțiunea în lipsa circumstanțelor agravante și/sau atenuante prevăzute de art. 76 și 77 din Codul penal, or prin sentința din 13 iulie 2021, emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Central, în cauza penală nr. 1-254/2020, inculpatul a fost condamnat în baza art. 251 din Codul penal, pentru o faptă comisă ulterior celei reținute în cauza pendinte.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Deviza Igor de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

7.7. În continuare, instanța de judecată conchide că art. 190 alin. (5) din Codul penal stabilește în prezent o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

7.8. Concomitent, la stabilirea pedepsei, instanța reține pericolul social al infracțiunii săvârșite, or reieșind din acțiunile ilicite ale inculpatului a fost violat dreptul persoanei la protecția proprietății sale și libertatea de a dispune de bunurile sale conform propriei dispoziții.

7.9. Pe cale de consecință, instanța evidențiază că în procesul judiciar, procurorul a solicitat tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub forma închisorii, în privința căreia apărătorul a obiectat și a solicitat achitarea inculpatului sau reîncadrarea juridică a acțiunilor acestuia.

7.10. În ce privește sancțiunea complementară obligatorie - privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane, instanța o va aplica în privința inculpatului pe un termen determinat de 3 ani, ținând cont de limitele prevăzute de sancțiunea normei penale încălcate de către inculpat.

La caz, instanța relevă că infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal a fost comisă de inculpatul Deviza Igor, în legătură cu activitatea de prestare a serviciilor de lucrări în construcții, încheind contracte de antrepriză etc. și astfel a prejudiciat *per ansamblu* relațiile sociale cu privire la activitatea legală de circulație a serviciilor vizate, creând o esențială neîncredere a persoanelor în viitor în contextul încheierii acordurilor similare.

Din aceste considerente, instanța consideră întemeiată solicitarea acuzatorului de stat și în temeiul prevederilor art. 190 alin. (5) din Codul penal, va statua pentru aplicarea unei pedepse complementare în privința inculpatului Deviza Igor, cu privarea ultimului de dreptul de a deține funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Instanța informează că termenul de aplicare a pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, în temeiul alin. (4) din art. 65 a Codului penal, se va calcula din momentul executării pedepsei principale.

7.11. În acest mod, reieșind din opiniile participanților la proces, a materialelor dosarului penal și din cele nominalizate *supra*, instanța consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este aplicarea unei pedepse sub forma închisorii, pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 3 ani.

7.12. Pedeapsa aplicată în acest caz ca fi una echitabilă în raport cu infracțiunile săvârșite și în același timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Totodată, instanța reține că inculpatul întrunește condițiile impuse de legislația în vigoare în vederea alegerii unei pedepse cu aflarea în detenție pe termenul solicitat de acuzator și anume reieșind din prezența circumstanțelor atenuante expuse *supra*.

7.13. În subsidiar, raportat la conduita inculpatului dovedită pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, acesta eschivându-se direct de la prezentarea în instanță, la atitudinea față de faptele comise, comportamentul său, dar și luând în considerație faptul că inculpatul se caracterizează ca o persoană predispusă spre desfășurarea unei activități infracționale în timp, iar la moment mai este condamnat în comiterea altei infracțiuni, permit instanței de a concluziona și faptul că corectarea și reeducarea lui Deviza Igor este posibilă doar

aplicându-i o pedeapsă penală cu închisoare în limitele sancțiunii normelor penale incriminate și mai aproape de cuantumul minim al sancțiunii aplicabile, conform solicitării procurorului.

7.14. În același timp, în ce privește aprecierea tipului penitenciarului pentru executarea pedepsei, instanța de judecată, în cazul condamnării inculpatului, în conformitate cu art. 72 alin. (3) din Codul penal, dispune executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și aplicarea pedepsei se va calcula din momentul reținerii persoanei.

7.15. În continuare, instanța reține că inculpatul Deviza Igor a fost condamnat anterior prin sentința din 13 iulie 2021, emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Central, în cauza penală nr. 1-254/2020, în baza art. 251 din Codul penal, cu stabilirea unei pedepse cu închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, care a fost menținută ulterior prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2021, emisă în dosarul nr. 1a-1923/2021.

Astfel, instanța va aplica prevederile art. 84 alin. (2) și (4) din Codul penal și pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta sentință și prin sentința din 13 iulie 2021, emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Central, îi va stabili lui Deviza Igor o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 7 ani și 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 4 ani.

Cu privire la măsura preventivă.

8.1. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

8.2. În contextul dezbaterilor judiciare, procurorul a solicitat aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv, părțile vătămate și apărătorul inculpatului – avocatul Vitalie Caldîba nu s-au expus pe marginea aplicării sau menținerii măsurilor preventive în privința inculpatului, ultimul solicitând emiterea unei sentințe de achitare.

8.3. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța statuează că în privința inculpatului Deviza Igor, prin încheierea din 17 noiembrie 2020 a fost dispusă anunțarea în căutare a acestuia (vol. IV, f.d.73-76), fiind inițiat dosarul de căutare nr. 2021030009 la 5 ianuarie 2021 (vol. IV, f.d.80).

Ulterior, la demersul procurorului, prin încheierea din 5 iulie 2021 s-a dispus în contumacie aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, din momentul reținerii lui Deviza Igor (vol. IV, f.d.102-110).

8.4. În acest context, instanța relevă că conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 175 din Codul de procedură penală, măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă / anumite acțiuni negative asupra desfășurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra asigurării executării sentinței constituie măsuri preventive. Măsurile preventive sînt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

În conformitate cu prevederile art.176 din Codul de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică.

8.5. Instanța consideră la moment imposibilă aplicarea față de învinuitul respectiv a unei măsuri preventive mai blânde, pentru a exclude posibilitatea de a fi prejudiciat cursul normal al procesului penal, constatând prezența circumstanțelor excepționale, care determină necesitatea prelungirii măsurii preventive respective, inclusiv prin faptul eschivării directe a inculpatului, care poate în mod cert perturba asigurarea executării sentinței.

La fel, instanța de judecată reține că, în cazul dat, menținând măsura preventivă sub formă de arest până la rămânerea definitivă a sentinței, nu mai este deja încălcat dreptul lui Deviza Igor la libertate și siguranță, prin prisma art. 5 al Convenției, or privarea de libertate a ultimului este justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică și urmărește un scop legal, fiind aplicată printr-o sentință de condamnare și are drept scop împiedicarea inculpatului de a se ascunde de organele de drept sau să comită alte infracțiuni, fiind astfel respectat principiul proporționalității între dreptul învinuitului la libertate, garantat de lege și necesitatea aplicării față de el a arestului preventiv.

8.6. În aceste circumstanțe, instanța consideră că suntem în prezența cazului în care este o necesitate absolută de a menține măsura de constrângere sub formă de arest preventiv față de inculpat, deoarece doar această măsură preventivă este reală și efectivă în cazul dat și va asigura comportamentul respectiv al acestuia pentru executarea sentinței emise.

Totodată, măsura preventivă - arestul preventiv, în cazul dat mai este proporțională și infracțiunii incriminate inculpatului Deviza Igor, care face parte din categoria infracțiunilor grave.

Cu privire la mijloacele materiale de probă.

9.1. Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor.

9.2. La caz, instanța de judecată reține că prin ordonanțele ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu au fost recunoscute în calitate de document o recipisă scrisă de Deviza Igor, un contract de prestări servicii din 20 septembrie 2018 încheiat între Țurcanu Liviu în calitate de beneficiar și S.R.L. „Artluxcons”, în persoana lui Deviza Igor și un raport de constatare tehnică din 18 mai 2019 efectuată de specialistul Dohmilă Iurie (vol. I, f.d.89-91,96-107), două contracte în copii, de prestări servicii încheiat între Deviza Igor și Bodiu Vadim, cu copia buletinului de identitate a lui Deviza Igor (vol. I, f.d.130-137), un extras din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința S.R.L. „Mozaic-Grup”, copia contractului nr. 07 de producere/livrare din 7 noiembrie 2018, încheiat între S.R.L. „Mozaic-Grup” reprezentant de Voleac Liliana și S.R.L. „ArtLuxCons” reprezentat de Deviza Igor, o copie a actului de predare-primire a producției prin care S.R.L. „ArtLuxCons” primește iar S.R.L. „Mozaic-Grup” transmite marfa-piatră și o copie a facturii fiscale nr. EUK *****din 7 noiembrie 2018 (vol. I, f.d.162-165), un contract de prestări servicii din 15 ianuarie 2019, încheiat între beneficiarul SRL „MegaConService” reprezentat de

Ghenadie Ceresău și prestatorul SRL „Artluxcons” reprezentat de cet. Deviza Igor, un ordin de plată nr. 2 din 15 ianuarie 2019, prin care SRL „MegaCon Service” transferă pe contul SRL „Mina de piatră Lalova” suma de 30 240 lei pentru piatră și un contract de antrepriză nr. *****/192 din 3 decembrie 2018, încheiat între beneficiarul Consiliul Raional Hâncești și antreprenorul SRL „MegaCon Service” (vol.I, f.d.174-184) copii autentificate ale actelor, ridicate la 8 iulie 2019 de la directorul „Acar-Construct” Cantarajiu Ivan (vol. II, f.d.20-58) și două agende de culoare roșie și de culoare bej, cu înscrisuri manuscrise care aparțin lui Deviza Igor, ridicate de la inculpat și în rezultatul percheziției la depozitul arendat de acesta, recunoscute în calitate de document și anexate la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Roman Moscalu din 8 octombrie 2019 (vol. II, f.d.171).

Concomitent, instanța relevă că în cadrul urmăririi penale în cadrul percheziției din 15 august 2019, din depozitul arendat de Deviza Igor, amplasat în mun. *****, pe str. *****, au fost depistate și ridicate inclusiv o agendă de culoare neagră cu înscrisuri olografe, iar în cadrul percheziției din 15 august 2019, de la domiciliul lui Deviza Igor, situat în mun. *****, pe str. ***** a mai fost ridicat telefonul mobil de model „Iphone 7plus” cu nr. IMEI: *****, bunuri care nu au fost recunoscute în calitate de corp delict.

9.3. Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 5) și 6) din Codul de procedură penală, documentele care constituie corpuri delictelor rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate și obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delictelor, se remit persoanelor de la care au fost ridicate, iar din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (*scrisă, audio, video, electronică etc.*) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.

Subsecvent, art. 157 alin. (2) din Codul de procedură penală stipulează că documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sunt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar.

9.4. Elucidând cele expuse *supra*, se concluzionează că, la materialele cauzei penale mijloacele materiale de probă se păstrează în copii și în original, păstrarea cărora este permisă de norma de drept și necesară reieșind din circumstanțele de fapt și drept constatate în cadrul ședinței de judecată.

9.5. Astfel în urma celor expuse, în temeiul art. 162 alin. (1) pct. 5) și 6) din Codul de procedură penală, instanța de judecată concluzionează că mijloacele materiale de probă sub forma telefonului mobil de model „Iphone 7plus” cu nr. IMEI: ***** și a 3 agende ridicate în cadrul perchezițiilor, care nu se păstrează la materialele cauzei penale, se restituie proprietarului de drept Deviza Igor, din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe, iar restul documentelor enumerate anterior, urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

Cu privire la cheltuieli judiciare:

10.1. Cu referire la cheltuielile judiciare instanța de judecată reține, că în debateri judiciare, procurorul nu a solicitat încasarea din contul inculpatului a mijloacelor bănești, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate.

Cu privire la măsurile asiguratorii.

11.1. În dezbateri judiciare, acuzatorul de stat a solicitat menținerea măsurilor de asigurare aplicate la faza urmăririi penale.

Părțile vătămate și apărătorul inculpatului – avocatul Vitalie Caldîba nu s-au expus pe marginea măsurilor de asigurare aplicate.

11.2. În fapt, instanța relevă că prin încheierea din 21 august 2019 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (vol. II, f.d.177-179), a fost autorizat aplicarea sechestrului în privința bunurilor imobile deținute în proprietate de bănuitul Deviza Igor în vederea reparării prejudiciului material cauzat prin infracțiune în cuantum total de 358 383,68 lei și anume:

- terenul pentru construcții cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 0.0894 ha, situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 34 918 lei;

- casa de locuit individuală cu numărul cadastral *****.01, cu suprafața de 86.3 m², situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 113 562 lei și

- construcția accesorie cu numărul cadastral *****.02, cu suprafața de 24.3 m², situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 32 909 lei, cu interzicerea înregistrării modificărilor la documentele de proprietate și folosință asupra bunurilor imobile indicate.

11.3. În drept, instanța reține potrivit prevederilor art. 203 alin. (2) din Codul de procedură penală, punerea sub sechestru a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, pasibile fiind în temeiul art. 204 alin. (1) din aceeași lege, bunurile bănuितului, învinuitului, inculpatului sau ale părții civilmente responsabile în suma valorii probabile a pagubei.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, costul bunurilor ce urmează a fi puse sub sechestru se determină conform prețurilor medii de piață din localitatea respectivă, fără aplicarea vreunui coeficient și valoarea bunurilor puse sub sechestru, în scopul asigurării acțiunii civile înaintate de partea civilă sau procuror, nu poate depăși valoarea acțiunii civile.

În concordanță cu art. 210 alin. (1) din Codul de procedură penală, bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuितului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru.

De asemenea, instanța de judecată, judecătorul de instrucțiune sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

Conform art. 385 alin. (1) pct. 12) din Codul de procedură penală, instanța decide dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor sau nu.

11.4. Instanța amintește că sechestrul asigurator reglementat la art. 202-210 din Codul de procedură penală nu are natura juridică a unei garanții reale, ci a unui act procesual de indisponibilizare a bunului, pentru ca acesta să nu poată face obiectul niciunei înstrăinări până la soluția definitivă.

Astfel condamnatul nu va fi ținut în mod obligatoriu să acopere prejudiciul cauzat anume din bunurile sechestrate, având posibilitatea reală de a acoperi aceste cheltuieli din alte surse, mai ales când în ședință de judecată și în faza urmăririi penale, partea apărării susține

natura relațiilor juridice formate ca fiind unul de drept civil, or după cum rezultă din însăși natura acestor măsuri procesuale, funcționarea lor este numai asiguratorie, nu și reparatorie.

În susținerea acestei teze, în cauza *Raimondo contra Italiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează cele expuse *supra*, justificând concomitent aplicarea acestor măsuri prin interesul general și nefiind acceptat argumentul neproportionalității sechestrului în raport cu scopul urmărit, iar drept urmare a acestui fapt, Curtea a constatat lipsa încălcării art. 1 al Protocolului Adițional 1 la Convenție.

11.5. În acest sens, art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilește că punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite.

Dacă însă, acțiunile de eschivare de la executarea sentinței în latura încasărilor patrimoniale sunt deja întreprinse, apoi eficacitatea aplicării măsurilor asiguratorii devine foarte redusă.

Mai mult ca atât, până la momentul emiterii prezentei sentințe, inculpatul Deviza Igor nu recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii, iar instanței nu i-au fost prezentate probe care ar stabili o intenție reală a ultimului de a repara prejudiciul cauzat, existând în continuare un risc real privind imposibilitatea recuperării de către părțile vătămate a daunelor cauzate.

11.6. Astfel, cu ocazia cercetării temeiurilor de menținere a aplicării sechestrului, de către instanță au fost abordate premisele procesuale și substanțiale și anume existența unei hotărâri privind aplicarea sechestrului, și respectiv faptele (*existența bănuielii rezonabile*), care permite a presupune întemeiat că inculpatul sau alte persoane la care se află bunurile urmărite, le pot tănui, deteriora sau cheltui, la materialele cauzei fiind anexate inclusiv informația care atestă dreptul de proprietate al inculpatului în privința bunurilor imobile vizate *supra* (vol.II, f.d.183-185).

11.7. În concluzie, instanța conchide în privința menținerii sechestrului aplicat prin încheierea din 21 august 2019 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în scopul asigurării compensării prejudiciilor cauzate prin infracțiune părților vătămate S.R.L. „Mozaic-Grup”, Bodiu Vadim și Țurcanu Liviu în sumă totală de 358 383,68 lei cu interzicerea înregistrării modificărilor la documentele de proprietate și folosință asupra bunurilor imobile indicate.

Cu privire la acțiunea civilă.

12.1. Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriilor întocmite și în contextul dezbaterilor judiciare, acuzarea de stat a opinat spre admiterea acțiunilor civile înaintate.

Apărătorul inculpatului nu s-a expus în privința acțiunilor civile, solicitând emiterea unei sentințe de achitare în privința lui Deviza Igor.

12.2. Instanța concretizează că potrivit art. de 222 alin. (1) din Codul de procedură penală, persoana fizică care a intentat acțiunea civilă, prin ordonanța organului urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată, este recunoscută în calitate de parte civilă și ei i se înmânează informație în scris despre drepturile și obligațiile ei prevăzute în art.62.

12.3. În acest mod, partea vătămată „MOZAIC-GRUP” S.R.L., a înaintat în formă scrisă o acțiune civilă și a susținut admiterea integrală a acesteia, solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 9170 de lei (vol.I, f.d.172), iar ulterior a înaintat o cerere suplimentară, prin care a reiterat aceleași solicitări, menționând că inculpatul se obligase prin contract să achite bunurile în termen de 7 zile, însă nu și-a onorat obligația (vol.IV, f.d.170-171).

La cererea de chemare în judecată au fost anexate un contract de nr. 07 din 7 noiembrie 2018, între executorul „MOZAIC-GRUP” S.R.L. și beneficiarul „ARTLUXCONS” S.R.L., prin

care executorul se obligă să producă și să livreze piatră prelucrată de calcar bej cu mărimea 170x370x20mm – 200 m², factura fiscală, confirmată de directorii companiilor „ARTLUXCONS” S.R.L. Deviza Igor și „MOZAIC-GRUP” S.R.L. Liliana Voleac, precum și actul de predare-primire a producției prin care se confirmă primirea de către reprezentantul „ARTLUXCONS” S.R.L. Deviza Igor a producției comandate (vol.IV, f.d.172-174).

12.4. În continuare, partea vătămată Liviu Țurcanu a înaintat o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în sumă de 148 673,68 lei (vol.I, f.d.92).

Ulterior, în ședință de judecată, inclusiv prin intermediul avocatului Liliana Bînzari, partea vătămată Liviu Țurcanu a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune din contul pârâtului în beneficiul său a mijloacelor bănești în cuantum de 7600 EURO sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii, a dobânzii de întârziere în cuantum de 2105,12 EURO sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii, încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin efectuarea lucrărilor de demontare în sumă de 42 136 lei, încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 11 671,21 lei, a mijloacelor bănești cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune în cuantum de 50 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 9500 lei, suportate în legătură cu examinarea cauzei penale (vol.IV, f.d.84-85), argumentând că dobânda de întârziere a urmează a fi calculată de la 15 aprilie 2019 până la 5 aprilie 2021, or de la momentul înaintării plângerii, Deviza Igor a fost audiat și cunoștea despre existența datoriei.

La cererea de chemare în judecată au fost anexate: - tabelul calculului dobânzii de întârziere cu ajutorul „PROLEX”; - deviz local privind lucrările de demontare a pietrei „de Cosăuți” de pe fasad cu valoarea de 42 136 lei întocmit de „VICOLIV GRUP” S.R.L.; - bon de plată cu seria și nr. QL 915362 din 25 aprilie 2021, prin care se confirmă achitarea serviciilor de asistență juridică în cuantum de 9500 lei (vol.IV, f.d.86-91).

12.5. Cu privire la acțiunea civilă înaintată de „MOZAIC-GRUP” S.R.L., instanța subliniază că reprezentantul părții vătămate Liliana Voleac, fiind audiată în ședință de judecată într-un proces contradictoriu, a declarat că i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil și solicită restituirea prejudiciului material integral, conform acțiunii civile, deoarece nu i-a fost restituit până în prezent.

12.6. În acest context, odată cu stabilirea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii, instanța a stabilit cu certitudine și faptul că părții vătămate „MOZAIC-GRUP” S.R.L. i-au fost cauzate daune materiale rezultate din deposedarea de bunurile în valoare de 9710 lei, fapt care se confirmă atât prin recunoașterea vinovată a inculpatului, cât și nemijlocit prin actele anexate, îndeosebi contractul care atestă înțelegerea dintre părți și a actului de predare-primire, care certifică primirea de inculpat a bunurilor, ultimul acționând anume în nume propriu, utilizând societatea comercială „ARTLUXCONS” S.R.L. exclusiv drept o metodă de camuflare a acțiunilor sale îndreptate spre dobândirea ilită a bunurilor

Astfel, instanța va admite integral acțiunea civilă înaintată, pe de o parte pentru a nu leza dreptul părții vătămate la repararea prejudiciului material cauzat și anume încasarea prejudiciului material în sumă de 9710 lei de la inculpatul Deviza Igor, iar pe de altă parte de a acorda o satisfacție echitabilă și proporțională inclusiv cu interesele inculpatului, ce corespunde jurisprudenței actuale a Curții Europene a Drepturilor Omului.

12.7. În continuare, cu referire la acțiunea civilă înaintată de Liviu Țurcanu, instanța relevă că în conformitate cu prevederile art. 219 ale Codului de procedură penală al R. Moldova,

acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (*acțiunea sau inacțiunea*) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) *restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute* ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) *compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate*; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) *repararea prejudiciului moral* sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Acțiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești și poate fi înaintată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanții acestora.

Concomitent, pretențiile persoanelor fizice și juridice prejudiciate nemijlocit prin fapta interzisă de legea penală au prioritate în raport cu pretențiile statului față de făptuitor, iar organul de urmărire penală și instanța sânt obligate să aducă la cunoștință persoanei dreptul de a înainta acțiune civilă.

12.8. Instanța de judecată atestă că, prezentei spețe îi sunt aplicabile normele de drept material din Codul civil, în vigoare anterior datei de 1 martie 2019, prin prisma art.7 din Codul civil republicat, ținând cont de faptul că faptele infracționale au fost comise în perioada de timp cuprinsă până la 19 februarie 2019.

Respectiv, conform art.1398 alin.(1) din Codul civil (*în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale și vinovăția autorului faptei ilicite.

Conform prevederilor art. 1422 ale Codului civil al R. Moldova (*în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (*suferințe psihice sau fizice*), prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

12.9. Pe parcursul judecării cauzei penale, în cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul părții vătămate Liviu Țurcau în persoana avocatului Liliana Bînzari a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile înaintate în cadrul procesului penal prin care s-a solicitat încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate/reclamant a prejudiciului material format din cuantumul mijloacelor bănești dobândite de la ultimul, precum și a cheltuielilor de demontare a placajului necalitativ, cu dobânzile de întârziere, precum și încasarea mijloacelor bănești cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor de asistență juridică suportate.

12.10. La caz, instanța notează drept întemeiată parțial cererea părții vătămate cu referire la încasarea prejudiciului material prin infracțiune și în acest sens în ședință de judecată, prin sentința de condamnare, într-adevăr s-a stabilit dobândirea ilicită de către Deviza Igor de la Liviu Țurcanu a mijloacelor bănești în sumă de 7600 EURO, fapt confirmat și prin recipisa semnată ulterior de inculpat, cât și confirmarea nemijlocită a ultimului în cadrul audierii sale.

12.11. Totuși, în partea cheltuielilor de demontare, care se încadrează de altfel în limitele acțiunii civile prin prisma art. 219 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală, mărimea exactă a acestor cheltuieli nu a putut fi stabilită, or la caz partea vătămată a argumentat doar prin existența unui deviz de cheltuieli, care confirmă evaziv cele expuse de reclamant, iar în același timp acestea nu atestă nici data demontării exacte a defectelor, nici locul exact, adică imobilul vizat și nici dovada exactă a achitării acestor servicii nemijlocit de către Liviu Țurcanu, or semnătura aplicată în devizele anexate corespunde celei oferite anume de martorul Dumitru Balta, adică proprietarul de drept al locuinței și nu de partea vătămată, prin ce va respinge acțiunea civilă în această parte, inclusiv în partea încasării dobânzii de întârziere.

12.12. Instanța mai relevă că prejudiciul material solicitat de partea civilă admis de instanță are o întindere determinată, iar caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate și poate fi evaluat, ceea ce impune ca acțiunea civilă să fie exercitată pentru repararea unui prejudiciu cuantificat, la caz fiind demonstrat cu certitudine prejudiciul material în rezultatul infracțiunii săvârșite și respectiv coagulând prezența unei legături cauzale.

Totodată, instanța iterează că până la soluționarea acțiunii civile, inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, iar părții civile, care a înaintat cerere de chemare în judecată, nu a confirmat acest lucru.

12.13. În același mod, instanța va admite cererea de chemare în judecată și în partea încasării dobânzii de întârziere în mărime de 2105,12 EUR, calculul căreia a fost probat prin compania „PROLEX”, anexat la cererea de chemare în judecată (vol.IV, f.d.86), iar în acest sens se motivează și prin recipisa semnată de inculpat la 30 martie 2019 (vol.I, f.d.29), examinată ulterior inclusiv de către organul de urmărire penală, prin care Deviza Igor confirmă primirea mijloacelor bănești în sumă de 7600 EURO de la Dumitru Balta pentru efectuarea lucrărilor, iar calculul fiind realizat corect pentru perioada de la 15 aprilie 2019, din momentul în care inculpatului i-a fost adusă la cunoștință cererea lui Liviu Țurcanu înaintată organului de constatare spre examinare și explicațiile acestuia pe marginea plângerii (vol.I, f.d.27,30-31).

De asemenea, se argumentează în drept prin prevederile art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul civil (*art. 11 alin. (1) lit. h) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), potrivit căruia apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii și prin h) încasarea dobânzii de întârziere, iar conform art. 942 alin. (1) și (2) din același cod (*art. 623²⁰ alin. (1) și (2) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de

dispozițiile legale speciale și rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, *sau 9 puncte procentuale pe an*, în celelalte cazuri, fiind astfel corect calculată dobânda de întârziere.

Mai mult ca atât, potrivit art. 2025 alin. (6) al Codului civil (*art. 1416 alin. (6) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), într-adevăr se confirmă dreptul părții vătămate de a solicita inclusiv încasarea unei dobânzi de întârziere la caz, or potrivit normei citate, se stipulează că autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobândă de întârziere la rata determinată conform art. 942 începând cu data primirii de către persoana care răspunde de prejudiciu a somației de la partea vătămată, iar dobânda de întârziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparații, la caz inculpatul fiind informat despre revendicările victimei Țurcanu Liviu în contextul examinării plângerii ultimului, explicând și confirmând transmiterea mijloacelor bănești în cuantumul invocat de 7600 EURO.

12.14. În privința cheltuielilor de judecată, instanța va admite parțial cererea, reieșind din faptul că deși cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 9 500 lei, au fost probate prin bonul de plată, instanța le consideră a fi nerezonabile, or practica Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la cheltuielile de asistență juridică relevă că acestea trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (*a se vedea, spre exemplu, cauzele Ostrovar împotriva Moldova § 21, Ciorap împotriva Moldova, § 129 ș.a.*).

Relevant este și faptul că avocatul părții vătămate nu a prezentat instanței de judecată un borderou a lucrărilor executate și respectiv costul acestor lucrări pentru a-și întemeia suma de 9500 lei invocată de către partea civilă în acțiunea civilă înaintată, pentru care instanța consideră acordarea sumei în mărime de 6000 de lei echitabilă în raport cu serviciile prestate de avocat în interesele părții civile Țurcanu Liviu, avocatul întocmit cererea de chemare în judecată, pledoariile în etapa dezbaterilor judiciare și participând la circa 10 ședințe de judecată.

12.15. Concomitent, cu referire la prejudiciul moral, având în vedere că în privința părții vătămate Țurcanu Liviu a fost comisă o infracțiune, fapt ce deja provoacă un stres, anxietate și frustrare prin însăși fapta comisă, ținând cont că acesta a fost victimă unei infracțiuni care atentează la patrimoniul său, că a fost comisă de inculpat nu întâmplător/din neatenție, dar cu vinovăție, în mod intenționat, ținând cont de starea materială atât a părții vătămate, cât și a inculpatului, instanța va admite parțial pretenția de încasare a prejudiciului moral, dispunând încasarea sumei de 5 000 lei în acest sens, sumă care corespunde practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, iar în rest, va respinge ca neîntemeiată acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral în suma restantă.

12.16. În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a luat în considerare inclusiv condiția neadmiterii unei sume excesive a garanției pentru o plângere cu constituire de parte civilă (*cauza Aït Mouhoub împotriva Franței, §§ 57-58 și de asemenea cauza García Manibardo împotriva Spaniei, §§ 38-45*) care l-ar dezavantaja arbitrar pe inculpat, precum și neadmiterea unor cheltuieli de judecată prea mari (*cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*).

Totodată, instanța reiterează că în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.*) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

12.17. În cazul părții vătămate Bodiu Vadim, luând în considerare că ultimul nu a depus o acțiune civilă în instanță și fiind audiat a confirmat că nu a depus o astfel de cerere, instanța conchide că acestuia, care parte vătămată care nu au depus o acțiune civilă în formă scrisă, îi sunt aplicabile prevederile art. 221 alin. (5) din Codul de procedură penală care indică că persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal, precum și persoana a cărei acțiune civilă a rămas nesoluționată, au dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

În conformitate cu prevederile articolelor 72 și 84 din Codul penal, art. 162, 203-205, 219-225, 329, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

hotaraște:

Se recunoaște vinovat **Deviza Igor ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 190 alin. (5) din Codul penal, se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (2) și (4) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta sentință și prin sentința din 13 iulie 2021, emisă de Judecătoria Hîncești, sediul Central, se stabilește lui Deviza Igor o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani și 3 (trei) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare aplicat lui Deviza Igor se calculează din momentul reținerii sale.

Până la data când sentința va deveni definitivă, se menține în privința lui Deviza Igor măsura preventivă – arestul preventiv, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoarea și cu anunțarea în căutare a acestuia.

Corpurile delictelor:

- **documentele:** - o recipisă scrisă de Deviza Igor, - un contract de prestări servicii din 20 septembrie 2018, - un raport de constatare tehnică din 18 mai 2019; - două contracte în copii de prestări servicii încheiate între Deviza Igor și Bodiu Vadim, - copia buletinului de identitate a lui Deviza Igor, - un extras din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința S.R.L. „Mozaic-Grup”, - copia contractului nr. 07 de producere/livrare din 7 noiembrie 2018; - o copie a actului de predare-primire a producției prin care S.R.L. „ArtLuxCons” primește iar S.R.L. „Mozaic-Grup” transmite marfa-piatră, - o copie a facturii fiscale nr. EUK ***** din 7 noiembrie 2018, - un contract de prestări servicii din 15 ianuarie 2019, - un ordin de plată nr. 2 din 15 ianuarie 2019, - un contract de antrepriză nr. *****/192 din 3 decembrie 2018 și - copii autentificate ale actelor ridicate la 8 iulie 2019 de la directorul „Acar-Construct” Cantarajiu Ivan, urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

- **telefonul mobil de model „Iphone 7plus”** cu nr. IMEI: ***** și 3 agende ridicate în cadrul perchezițiilor efectuate la Deviza Igor, care nu se păstrează la materialele cauzei penale, se restituie proprietarului de drept Deviza Igor, din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Acțiunea civilă înaintată de către „MOZAIC-GRUP” S.R.L. împotriva lui Deviza Igor privind încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în sumă de 9170 (nouă mii șapte sute zece) lei, se admite.

Se încasează de la inculpatul Deviza Igor în beneficiul părții civile „MOZAIC-GRUP” S.R.L. cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune mijloace bănești în sumă de 9710 (nouă mii șapte sute zece) lei.

Acțiunea civilă înaintată de către Țurcanu Liviu inculpatului Deviza Igor privind încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în cuantum de 7600 (șapte mii șase sute) EURO sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii, a dobânzii de întârziere în cuantum de 2105 (două mii una sută cinci),12 EURO sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii, a cheltuielilor pentru efectuarea lucrărilor de demontare în sumă de 42 136 (patruzeci și două mii una sută treizeci și șase) lei, a dobânzii de întârziere în cuantum de 11 671 (unsprezece mii șase sute șaptezeci și unu),21 lei, încasarea cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în cuantum de 50 000 (cincizeci mii) lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 9500 (nouă mii cinci sute) lei, suportate în legătură cu examinarea cauzei penale se admite parțial.

Se încasează de la inculpatul Deviza Igor în beneficiul părții civile Țurcanu Liviu cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune mijloace bănești în sumă 7600 (șapte mii șase sute) EURO, convertiți în valută națională la momentul executării sentinței și dobânda de întârziere în cuantum de 2105 (două mii una sută cinci),12 EURO, convertiți în valută națională la momentul executării sentinței, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune mijloace bănești în cuantum de 5 000 (cinci mii) de lei și cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică mijloace bănești în cuantum de 6000 (șase mii) de lei, iar în rest acțiunea civilă se respinge ca nefondată.

În scopul asigurării executării sentinței judecătorești și asigurării compensării prejudiciilor cauzate prin infracțiune părților vătămate în cuantum total de 358 383 (trei sute cincizeci și opt mii trei sute optzeci și trei),68 lei, se menține sechestrul aplicat prin încheierea din 21 august 2019 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana în privința următoarelor bunuri imobile care aparțin lui Deviza Igor:

- terenul pentru construcții cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 0.0894 ha, situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 34 918 lei;

- casa de locuit individuală cu numărul cadastral *****.01, cu suprafața de 86.3 m², situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 113 562 lei și

- construcția accesorie cu numărul cadastral *****.02, cu suprafața de 24.3 m², situat în mun. *****, str. *****, cu valoarea estimativă a bunului imobil în mărime de 32 909 lei, cu interzicerea înregistrării modificărilor la documentele de proprietate și folosință asupra bunurilor imobile indicate.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*), din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Președintele ședinței,
judecător

semnătura

Stella BLEȘCEAGA

Copia corespunde originalului, judecător